

רשומות

ספר החוקים

31 ביולי 2008

2174

כ"ח בתמוז התשס"ח

עמוד

752

חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008.....
תיקונים עקיפים:
פקודת בריאות העם, 1940 – מס' 21
פקודת התעבורה – מס' 90
חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 – מס' 4
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 – מס' 85
חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 – מס' 58
חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 – מס' 54
חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992 – מס' 7
חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 – מס' 7
חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 – מס' 6
חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 – מס' 40
חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008

חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008*

פרק א': מטרות ופרשנות

1. מטרות החוק
1. חוק זה מטרתו להביא לשיפור של איכות האוויר וכן למנוע ולצמצם את זיהום האוויר בין השאר על ידי קביעת איסורים וחובות בהתאם לעקרונות הזהירות המונעת, והכל לשם הגנה על חיי אדם, בריאותם ואיכות חייהם של בני אדם ולשם הגנה על הסביבה, לרבות משאבי הטבע, המערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, למען הציבור ולמען הדורות הבאים ובהתחשב בצורכיהם.
2. הגדרות
- ב"חוק זה –
- "אוויר" – לרבות כל שכבות האטמוספירה העוטפות את כדור הארץ;
- "בעל מקור פליטה" – לרבות כל אחד מהמפורטים להלן, ואחת היא אם הוא מקים, מחזיק, מפעיל או משתמש במקור פליטה בעצמו או באמצעות אחר מטעמו, ואם אינו תאגיד – לרבות המנהל בפועל של מקור הפליטה:
- (1) מחזיק במקור פליטה;
- (2) מי שהוא בעל היתר או רישיון הדרושים לפי כל דין להפעלתו של מקור פליטה או לשימוש בו או מי שמוטלת עליו חובה לקבל היתר או רישיון כאמור;
- "גורם ביטחוני בכיר" –
- (1) לעניין משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו – עובד משרד הביטחון ששר הביטחון הסמיך לעניין זה ודרגתו ראש אגף לפחות;
- (2) לעניין יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה – עובד משרד ראש הממשלה או משרד הביטחון, שראש הממשלה הסמיך לעניין זה ודרגתו ראש אגף לפחות;
- (3) לעניין צבא הגנה לישראל – קצין בדרגת תת אלוף לפחות, שראש המטה הכללי הסמיך לעניין זה;
- "דיגום" – נטילת דוגמה של חומר הנפלט ממקור פליטה, חומר דלק או חומר המשמש כחומר גלם בתהליך, בדיקתה ורישום הרכבה ותכונותיה באופן מבודד;
- "דלק" – חומר העשוי לשמש מקור להפקת אנרגיה בדרך של בעירה או בדרך אחרת העלולה לגרום לזיהום האוויר, לרבות נפט גולמי או חומר אורגני אחר ומוצריהם;
- "היתר בניה" – היתר כמשמעותו בחוק התכנון והבניה, לרבות הרשאה לפי סעיף 145(ו) לחוק האמור;
- "היתר פליטה" – היתר שניתן לפי הוראות סימן ב' בפרק ד', למקור פליטה טעון היתר;
- "התאמה ביטחונית" – כמשמעותה בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002¹;
- "זיהום האוויר" – נוכחות באוויר של מזהם, לרבות נוכחות כאמור המהווה חריגה מערכי איכות האוויר, או פליטה של מזהם המהווה חריגה מערכי פליטה;

¹ התקבל בכנסת ביום י"ט בתמוז התשס"ח (22 ביולי 2008); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 111, מיום י"ח בכסלו התשס"ו (19 בדצמבר 2005), עמ' 126 ובהצעות חוק הכנסת – 210, מיום כ' באדר א' התשס"ח (26 בפברואר 2008), עמ' 209.

² ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

"זיהום אוויר חריג" – נוכחות באוויר של מזהם המהווה חריגה מערכי התרעה או שיש בה חשש לפגיעה בבריאות הציבור;

"חוק למניעת מפגעים" – חוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961²;

"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982³;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977⁴;

"חוק רישוי עסקים" – חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968⁵;

"חוק התכנון והבניה" – חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965⁶;

"הטכניקה המיטבית הזמינה" – הטכנולוגיה והאמצעים האחרים המתקדמים ביותר, המשמשים בתכנון, בבניה, בהפעלה ובתחזוקה של מקור פליטה ושל פעילות המתבצעת בו, או טכנולוגיה ואמצעים כאמור שייעודם מניעה או צמצום של זיהום האוויר, המוספים למקור פליטה, והכל ובלבד שמתקיימים בהם כל אלה:

(1) יישום מביא למניעה או לצמצום מרבי של פליטת מזהמים לאוויר ממקור הפליטה ולמזעור הפגיעה בסביבה בכללה;

(2) הם בשלב פיתוח הניתן ליישום מבחינה טכנית וכלכלית, במקור הפליטה או בפעילויות המתבצעות בו, או במקורות פליטה או בפעילויות מסוגם באותו מגזר, בהתחשב ביתרונותיהם ובעלויותיהם של הטכנולוגיה והאמצעים כאמור;

(3) הם זמינים באורח סביר אף אם טרם יושמו בישראל בפועל;

"כלי טיס" – כלי או מיתקן ממונעים המיועדים או המשמשים לטיסה;

"כלי שיט" – כלי או מיתקן ממונעים המיועדים או המשמשים לשיט;

"מזהם" – כל אחד מאלה:

(1) חומר המנוי בתוספת הראשונה;

(2) חומר, לרבות חומר כימי או ביולוגי, וכן חומר מוצא לחומר כאמור, שנוכחותם באוויר גורמת או עלולה לגרום –

(א) לסיכון או לפגיעה בחיי אדם, בבריאותם או באיכות חייהם של בני אדם, בנכס או בסביבה, לרבות בקרקע, במים, בחי ובצומח;

(ב) לשינוי באקלים, במזג האוויר או במידת הראות;

"הממונה" – ראש אגף איכות אוויר במשרד או עובד המשרד הכפוף אליו, מקצועית או ניהולית, שהשר, בהמלצת ראש האגף, הסמיכו לעניין הוראות לפי חוק זה, כולן או חלקן;

"המנהל הכללי של משרד הבריאות" – לרבות רופא עובד המדינה שהוא הסמיכו לעניין חוק זה;

"מערכת הביטחון" –

(1) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;

(2) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;

² ס"ח התשכ"א, עמ' 58.

³ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

(3) צבא הגנה לישראל;

(4) מפעלים וספקים המייצרים ציוד ביטחוני כהגדרתו בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2005, בעבור גוף המנוי בפסקאות (1) עד (3), ששר הביטחון הודיע עליהם לממונה, ובלבד שהודעה כאמור תחול רק על מקור פליטה המשמש לייצור ציוד ביטחוני כאמור;

"מפקח" – מי שהוסמך בהתאם להוראות סעיף 42;

"מקור פליטה" – מיתקן או מערך מיתקנים, נייד או נייד, לרבות מכונה, מכשיר או חפץ, וכן מקום, שנפלטים מהם מזהמים לאוויר או הגורמים או העלולים לגרום לפליטת מזהמים לאוויר, עקב פעולה או תהליך המתבצעים בהם או באמצעותם, לרבות כל פעולה או תהליך נלווים שיש להם או שעלולה להיות להם השפעה על פליטת מזהמים, ולמעט אם זיהום האוויר הנגרם או העלול להיגרם מהם זניח;

"מקור פליטה טעון היתר" – מקור פליטה שמתבצעת בו פעילות מהפעילויות המפורטות בתוספת השלישית או שיש בו מיתקן מהמיתקנים המפורטים בתוספת האמורה;

"מקור פליטה נייד" – מקור פליטה שהוא כלי תחבורה או שניתן להעבירו ממקום למקום באמצעות מנוע בעירה פנימית, המנוי בתוספת השנייה;

"מקור פליטה נייד" – מקור פליטה שאינו מקור פליטה נייד, לרבות כל אחד מאלה:

(1) מקור פליטה טעון היתר;

(2) מקור פליטה החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים;

(3) מקור פליטה המנוי בתוספת הרביעית;

"המשרד" – המשרד להגנת הסביבה;

"נותן האישור" – כמשמעותו בסעיף 6 לחוק רישוי עסקים, מטעם השר;

"ניטור האוויר" – מדידה ורישום שיטתיים, רציפים או תקופתיים, של ריכוז או כמות של מזהם באוויר או של תכונות אחרות של האוויר;

"ניטור פליטה" – מדידה ורישום שיטתיים, רציפים או תקופתיים של ריכוז, כמות או תכונות אחרות של מזהם הנפלט ממקור פליטה;

"ערכי איכות האוויר" – ערכים שנקבעו לפי סעיף 6, ובכלל זה ערכי יעד, ערכי סביבה, ערכי התרעה וערכי ייחוס;

"ערכי פליטה" – ריכוז או כמות מרביים נמדדים בפרקי זמן נתונים של מזהם או קבוצת מזהמים שפליטתם מותרת ממקור פליטה בקצב או באופן אחר, שנקבעו לפי חוק זה או לפי כל דין;

"פליטה" – פעולה המביאה לנוכחות מזהם באוויר, לרבות בדרך של התנדפות, אידוי או שחרור לאוויר של חומר במצב צבירה מוצק, נוזלי או גזי, במישרין או בעקיפין;

"הקרן" – הקרן לשמירת הניקיון כמשמעותה בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984;⁷

"רכב מנועי", "רשות הרישוי", לעניין רכב מנועי – כהגדרתם בפקודת התעבורה⁸;

"רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית או איגוד ערים שעיקר עיסוקו שמירה על איכות הסביבה;

⁷ ס"ח התשס"ו, עמ' 174.

⁸ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

"תחנת ניטור אוויר" – מכשיר מדידה וציוד עזר המשמשים לניטור האוויר, לרבות מבנה או חלק במבנה, ניח או נייד, שנמצאים בו מכשיר וציוד עזר כאמור;
 "הוועדה" – ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;
 "השר" – השר להגנת הסביבה.

פרק ב': איסור זיהום אוויר חזק או בלתי סביר

איסור זיהום אוויר
 חזק או בלתי סביר

3. (א) לא יגרום אדם לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר.
 (ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), יראו זיהום אוויר כחזק או כבלתי סביר, בין השאר, כל אחד מאלה:
 (1) חריגה מערכי סביבה שנקבעו לפי סעיף 6(א)(2);
 (2) פליטת מזהם לאוויר בניגוד להוראות חוק זה.

הוראות לעניין
 איסור זיהום
 האוויר

4. (א) בכפוף להוראות חוק זה, השר יקבע הוראות לשם מניעת הפרתו של סעיף 3 ובכלל זה הוראות בעניינים אלה:
 (1) הוראות הקובעות מהו זיהום אוויר חזק או בלתי סביר;
 (2) צעדים ואמצעים שיש לנקוט למניעת זיהום אוויר חזק או בלתי סביר.
 (ב) אין באי־קביעתן של הוראות לפי סעיף קטן (א) כדי להתיר גרימת זיהום אוויר חזק או בלתי סביר האסור לפי כל דין.

פרק ג': פעולות הרשויות למניעה ולצמצום של זיהום האוויר ולניטורו

סימן א': תכנית לאומית

תכנית לאומית
 למניעה ולצמצום
 של זיהום האוויר

5. (א) בתוך שנה מיום התחילה, תאשר הממשלה, לפי הצעת השר, תכנית רב־שנתית לשם קידום מטרותיו של חוק זה, שבה ייכללו, בין השאר, אלה:
 (1) יעדים ארציים ואזוריים לצמצום זיהום האוויר בתוך פרק הזמן שייקבע בתכנית, בשים לב לערכי היעד שנקבעו לפי סעיף 6(א)(1);
 (2) אמצעים ודרכים לעמידה ביעדים כאמור בפסקה (1);
 (3) הוראות לפעילות שרי הממשלה ומשרדיהם, לעניין ביצוע התכנית, בהתאם לשטחי הפעולה שעליהם הם ממונים.
 (ב) שרי הממשלה ידווחו לממשלה, בכל שנה, לא יאוחר מ־31 במרס, על הפעולות שנקטו על ידי משרדיהם בהתאם לתכנית בשנה שקדמה למועד הדיווח.
 (ג) השר יציג את התכנית לפני הוועדה, ויגיש לה, בכל שנה, לא יאוחר מ־30 ביוני, דוח בדבר יישום התכנית בשנה שקדמה למועד הדיווח.
 (ד) הממשלה, לפי הצעת השר או שרים אחרים, תערכך את התכנית מעת לעת ולפחות אחת לחמש שנים.

סימן ב': ערכי איכות האוויר והמערך הארצי לניטור האוויר

ערכי איכות
 האוויר

6. (א) השר יקבע ערכים מרביים, כמפורט להלן, לנוכחותם באוויר של מזהמים המנויים בתוספת הראשונה, בפרקי זמן נתונים (בחוק זה – ערכי איכות האוויר):
 (1) ערכים שחריגה מהם מהווה חשש לסיכון או לפגיעה בחיי אדם, בבריאותם או באיכות חייהם של בני אדם, בנכסים או בסביבה, לרבות בקרקע, במים, בחי ובצומח, שיש לשאוף להשיגם כיעד (בחוק זה – ערכי יעד); ערכי היעד ישמשו בסיס לקביעת היעדים בתכנית כמשמעותה בסעיף 5;

- (2) ערכים שחריגה מהם מהווה זיהום אוויר חזק או בלתי סביר, שייקבעו על בסיס ערכי היעד והידע המדעי והטכנולוגי העדכני, ובהתחשב באפשרות המעשית למניעת חריגה מערכי היעד (בחוק זה – ערכי סביבה);
- (3) ערכים שחריגה מהם, בחשיפה לזמן קצר, גורמת או עלולה לגרום לסיכון או לפגיעה בבריאותם של בני אדם, ושיש לנקוט אמצעים מידיים למניעת החריגה מהם או למניעת הנזק הנובע מהחריגה (בחוק זה – ערכי התרעה).
- (ב) השר רשאי –

- (1) לקבוע את ערכי איכות האוויר לפרקי זמן שונים ולאזורים שונים;
- (2) לקבוע סוגים נוספים של ערכי איכות האוויר;
- (3) להוסיף, בצו, מזהמים לתוספת הראשונה.

(ג) ערכי איכות האוויר ייקבעו, בין השאר, בהתאם להוראות הקובעות באמנות בין-לאומיות שישראל צד להן, ובשים לב, בין השאר, לערכים מקבילים לערכי איכות האוויר, הנהוגים בקרב המדינות המפותחות בעולם ולהמלצות ולהנחיות שפרסמו ארגונים בין-לאומיים, לרבות ארגון הבריאות העולמי, בעניינים אלה.

(ד) השר יבחן מעת לעת, ולפחות אחת לחמש שנים, את הצורך בעדכון ערכי איכות האוויר שקבע.

(ה) הממונה רשאי לקבוע הנחיות לעניין ערכי יעד לחומרים שאינם מנויים בתוספת הראשונה (בחוק זה – ערכי ייחוס); הממונה יפרסם את ערכי הייחוס באתר האינטרנט של המשרד וכן בדרך נוספת שיקבע.

(א) השר יורה על הקמתו והפעלתו של מערך ארצי לניטור האוויר, שיורכב, בין השאר, מתחנות ניטור אוויר (בחוק זה – המערך הארצי); הקמתו והפעלתו של המערך הארצי יכול שתיעשה בהדרגה, לפי סדרי עדיפויות שעליהם יורה השר.

(ב) הממונה ינהל את המערך הארצי וימלא באמצעותו תפקידים אלה:

- (1) איסוף, עיבוד ותיעוד של נתוני ניטור האוויר מתחנות ניטור האוויר;
- (2) תיאום וריכוז של פעולות ניטור האוויר;
- (3) פרסום נתונים על איכות האוויר ותחזית איכות האוויר, כאמור בסעיף 8;
- (4) תפקידים נוספים, כפי שיוורה השר.

(ג) בכפוף להוראות כל דין, רשאי השר, בהסכמת שר הפנים, להורות לרשות מקומית להקים ולהפעיל תחנות ניטור אוויר שיהיו חלק מהמערך הארצי.

(ד) הממונה רשאי להורות לבעל מקור פליטה ניח המנוי בתוספת השלישית או בתוספת הרביעית, או החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים, להקים ולהפעיל תחנות ניטור אוויר שיהיו חלק מהמערך הארצי.

(ה) ניתנה הוראה לפי סעיפים קטנים (ג) או (ד) להקמה ולהפעלה של תחנת ניטור אוויר בתחומי מקום המוחזק בפועל על ידי מערכת הביטחון, רשאי שר הביטחון לבקש מהשר לשקול מחדש את ההוראה, מטעמים מיוחדים של חשש לפגיעה בביטחון המדינה.

(ו) השר יקבע הוראות לעניין הקמה והפעלה של תחנות ניטור אוויר שהן חלק מהמערך הארצי, לרבות הוראות בעניינים אלה:

- (1) אמות המידה לקביעת מיקום ופריסה של תחנות ניטור האוויר בהתחשב, בין השאר, בדפוסים מטאורולוגיים אזוריים, ריכוזי אוכלוסייה וריכוז מקורות פליטה;

מדידה והערכה של איכות האוויר 7.

(2) אופן הביצוע של ניטור האוויר בתחנות ניטור האוויר, לרבות המכשירים וציוד העזר שישמשו לביצועו;

(3) אופן התייעוד של נתוני ניטור האוויר ועיבודם;

(4) דרכי הדיווח והמסירה של נתוני ניטור האוויר לממונה, לרבות מועדי הדיווח.

(ז) המקים או מפעיל תחנת ניטור אוויר שהיא חלק מהמערך הארצי, יפעל על פי ההוראות שקבע השר לפי סעיף זה ובהתאם להנחיות הממונה.

8. (א) הממונה יפרסם לציבור, באופן סדיר, נתונים על איכות האוויר ואת תחזית איכות האוויר, על בסיס נתונים שהתקבלו מהמערך הארצי, באתר האינטרנט של המשרד ובדרך נוספת שיקבע, הנגישה לציבור בלא תשלום.

פרסום נתונים ותחזיות על איכות האוויר

(ב) הממונה, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של משרד הבריאות, יקבע נהלים לעניין התרעה לציבור על זיהום אוויר חריג ולעניין המלצות לציבור על דרכי התנהגות במצב כאמור.

(ג) ראה הממונה, לפי הנהלים שנקבעו בהתאם לסעיף קטן (ב), כי קיים או עלול להתקיים זיהום אוויר חריג באזור מסוים, יפרסם על כך התרעה לציבור בתקשורת האלקטרונית, וכן רשאי הוא –

(1) לפרסם המלצות לציבור על דרכי התנהגות במצב כאמור;

(2) אם ראה כי יש בכך כדי להביא למניעת זיהום האוויר החריג או לצמצומו – להורות לבעל מקור פליטה המנוי בתוספת השלישית או בתוספת הרביעית או לבעל מקור פליטה החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים, לנקוט אמצעים סבירים כפי שיפרט בכתב, בהתאם להוראות לעניין זה בהיתר פליטה שניתן לו או בהתאם לתנאי הרישוי שנקבעו לגביו לפי חוק רישוי עסקים או בהתאם להוראות שניתנו לפי סעיף 41, לפי העניין;

(3) היה מקור פליטה מוחזק ומופעל על ידי מערכת הביטחון, לא תינתן הוראה כאמור בפסקה (2) אלא לאחר התייעצות עם הגורם הביטחוני הבכיר הנוגע בדבר;

(4) להורות לראש רשות מקומית לנקוט אמצעים סבירים בהתאם להוראות לעניין בתכנית פעולה שהוכנה לפי סעיף 12.

סימן ג': רשויות מקומיות

9. (א) רשות מקומית תפעל למניעה ולצמצום של זיהום האוויר הנגרם בתחומה.

מניעה וצמצום של זיהום האוויר על ידי רשויות מקומיות

(ב) בהפעלת סמכויותיה לפי כל דין, תיתן רשות מקומית משקל, ככל שהדבר נוגע לעניין, לחובתה לפי סעיף קטן (א).

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מחובות שהוטלו על רשות מקומית או מסמכויותיה לפי כל דין.

10. רשות מקומית רשאית, בחוק עזר, לקבוע הוראות מיוחדות לשם מניעה וצמצום של זיהום האוויר בתחומה, בהתחשב בתנאים המיוחדים של המקום ובתושביו, והסמכויות הנתונות לשר הפנים לגבי חוקי עזר לפי סעיף 258 לפקודת העיריות¹⁰, ובסעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות¹¹, יהיו נתונות, לגבי חוקי עזר כאמור, גם לשר.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

¹¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

(א) נוכח השר כי באזור מסוים קיימים חריגה מתמשכת או חוזרת ונשנית מערכי סביבה או זיהום אוויר חריג, יכריז, בצו, על האזור כאזור נפגע זיהום אוויר (בחוק זה – אזור נפגע זיהום אוויר) ויודיע על כך לרשויות המקומיות שבתחום האזור נפגע זיהום האוויר (בחוק זה – רשויות באזור נפגע זיהום אוויר); הכרזה כאמור לענין זיהום אוויר חריג הנובע מחשש לפגיעה חמורה בבריאות הציבור או בסביבה, תיעשה לאחר שהשר פנה למנהל הכללי של משרד הבריאות וקיבל את חוות דעתו בענין.

(ב) תוקפה של הכרזה לפי סעיף קטן (א) לא יעלה על שנתיים, ואולם השר רשאי להאריך את תוקף ההכרזה מעת לעת לתקופות נוספות כאמור, אם נוכח כי ממשיכות להתקיים הנסיבות שהביאו להכרזה.

(ג) נוכח השר כי חדלו להתקיים הנסיבות שהביאו להכרזה, יבטל את הצו ויודיע על כך כאמור בסעיף קטן (א).

(א) הכריז השר על אזור כאזור נפגע זיהום אוויר, תכין רשות באזור נפגע זיהום אוויר, שמספר תושביה הרשומים במרשם האוכלוסין עולה על 30,000, תכנית פעולה לנקיטת אמצעים בתחומה, במסגרת סמכויותיה לשיפור איכות האוויר ולמניעת הישנות החריגה מערכי סביבה בתחומה או להפסקת החריגה, או למניעת הישנות זיהום האוויר החריג, לפי הענין; תכנית כאמור, הכוללת הוראות לניהול ולהסדרה של התחבורה בתחומה של הרשות, תוכן לפי הוראות סעיף 77 לפקודת התעבורה בשינויים המחויבים.

(ב) נוכח השר כי זיהום האוויר באזור נפגע זיהום אוויר נובע, בין השאר, מזיהום האוויר הנגרם בתחומה של רשות מקומית שמחוץ לאזור הנפגע, יקבע זאת בצו כאמור בסעיף 11(א), ויודיע על כך לאותה רשות מקומית ויחולו עליה הוראות סעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

(ג) סבר השר כי נקיטת אמצעים כאמור בסעיף קטן (א) באזור נפגע זיהום אוויר מחייבת שיתוף פעולה בין רשויות מקומיות במטרופולין, יקבע זאת בצו כאמור בסעיף 11(א) ויודיע על כך לרשויות המקומיות במטרופולין; הרשויות המקומיות במטרופולין יכינו תכנית פעולה משותפת כאמור בסעיף קטן (א); בסעיף קטן זה, "מטרופולין" – אזור שבו כמה רשויות מקומיות הגובלות זו בזו, או רשויות מקומיות המיימות ביניהן זיקה עירונית.

(ד) (1) תכנית פעולה לפי סעיף זה תכלול, בין השאר, יעדים לשיפור איכות האוויר ולמניעת הישנות החריגה מערכי סביבה או להפסקת החריגה, או למניעת הישנות זיהום אוויר חריג, בפרק הזמן שייקבע בתכנית הפעולה, וכן אמצעים ודרכים לעמידה ביעדים כאמור.

(2) קבע השר בצו כאמור בסעיף 11(א) כי זיהום האוויר באזור נפגע זיהום אוויר נובע בעיקרו מתחבורה, יכללו הרשויות המקומיות החייבות בהכנת תכנית כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג) הוראות בתכנית לניהול ולהסדרה של התחבורה בתחומן.

(ה) תכנית הפעולה תובא לאישורו של השר בתוך שישה חודשים מיום ההכרזה והשר רשאי לאשרה או לאשרה בתנאים.

(ו) אישר השר תכנית פעולה לפי סעיף זה, יפעלו הרשויות המקומיות שהתכנית חלה עליהן, במסגרת סמכויותיהן, לביצוע תכנית הפעולה בפרקי הזמן הקבועים בה.

(ז) לא הוגשה או לא אושרה תכנית פעולה שחובה להגישה לפי סעיף זה, או לא בוצעו הוראות מהותיות של תכנית פעולה לאחר שאושרה, רשאי השר, לאחר התייעצות עם שר הפנים, להורות לרשות מקומית על הצעדים והאמצעים שעליה לנקוט לצמצום זיהום האוויר בתחומה.

פרק ד': מקורות פליטה נייחים

סימן א': כללי

13. (א) השר, באישור הוועדה, יקבע הוראות למניעה ולצמצום של זיהום האוויר ממקורות פליטה נייחים; הוראות כאמור יכול שייקבעו דרך כלל, לסוגי מקורות פליטה נייחים או לעניינים הנוגעים לכמה סוגים כאמור.
- (ב) השר יבחן מעת לעת ובהתאם להתפתחויות המדעיות והטכנולוגיות את הצורך בעדכון ההוראות כאמור.
14. (א) לא יעשה אדם אחד מאלה אלא בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 13, לפי העניין:
- (1) ייצר מקור פליטה נייח המיועד לשימוש בישראל, ייבאו או ישווקו;
- (2) יפעיל מקור פליטה נייח או ישתמש בו.
- (ב) כל רישיון או היתר זמני הנדרש לפי חוק רישוי עסקים להפעלה של מקור פליטה נייח לפי חוק זה יראוהו כאילו הוא מותנה בקיום הוראות חוק זה והתקנות שהותקנו לפיו.
15. (א) בעל היתר פליטה, בעל מקור פליטה המנוי בתוספת הרביעית או בעל מקור פליטה החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים יבצע, בהתאם לתנאים שנקבעו בהיתר הפליטה, בהוראות לפי סעיף 41 או בתנאי רישיון העסק או ההיתר הזמני לפי חוק רישוי עסקים, לפי העניין, ניטור פליטה ודיגום לשם מדידה של פליטת מזהמים ממקור הפליטה, וכן ניטור אוויר כאמור בסעיף 7(ד); נתוני הניטור או הדיגום יימסרו לממונה וכן לאיגוד ערים או ליחידה סביבתית כאמור בסעיף 18(ד), והכל בדרך ובמועדים שהממונה יורה עליהם.
- (ב) הממונה יפרסם לציבור באופן סדיר את נתוני הניטור והדיגום שנמסרו לו כאמור בסעיף קטן (א), באתר האינטרנט של המשרד, ורשאי הוא לערוך את הנתונים ולפרסמם בדוחות.
- (ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), נתוני ניטור פליטה ודיגום ממקור פליטה המוחזק ומופעל על ידי מערכת הביטחון שניתן לגביו אישור כאמור בסעיף 21(ד)(1), לא יפורסמו, לא יימסרו לאיגוד ערים או ליחידה סביבתית ויימסרו לממונה או למי שהוא הסמיך לעניין זה, ובלבד שהוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה, והכל בכפוף להוראות הסעיף האמור.
- (ד) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין ניטור פליטה או דיגום לפי סעיף זה ולעניין דרכי מסירת הדיווח עליהם לממונה, ומועדי הדיווח.
16. (א) בעל היתר פליטה, בעל מקור פליטה המנוי בתוספת הרביעית או בעל מקור פליטה החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים ינהל רישום מלא ומפורט לעניין מקור הפליטה, לרבות ממצאי ניטור ודיגום שבוצעו לפי הוראות סעיף 15, בהתאם לתנאים שנקבעו בהיתר הפליטה, בהוראות לפי סעיף 41 או בתנאי רישיון העסק או ההיתר הזמני לפי חוק רישוי עסקים, לפי העניין, וידווח עליו לממונה לפחות אחת לשנה, לא יאוחר מ־31 בדצמבר, או במועד אחר כפי שיוורה הממונה.
- (ב) בעל מקור פליטה כאמור בסעיף קטן (א) יאפשר לממונה ולמפקח לעיין ברישום שהוא מנהל לפי סעיף קטן (א), בשעות העבודה המקובלות, וימסור להם, לפי דרישתם, העתק מרישום זה.

סימן ב': מקורות פליטה טעוני היתר

17. חובת היתר פליטה (א) לא יתקין אדם מקור פליטה טעון היתר, לא יחזיקו, לא יפעילו ולא ישתמש בו, ולא ירשה לאחר לעשות כן, אלא אם כן יש לו היתר פליטה תקף ובהתאם לתנאיו.
- (ב) היתר פליטה יכול שיינתן לגבי כמה מקורות פליטה טעוני היתר ובלבד שמקורות הפליטה נמצאים באתר אחד; היתר פליטה כאמור יכול שיחול גם על מקור פליטה אחר באותו אתר, אף אם אותו מקור אינו טעון היתר.
- (ג) השר, באישור הוועדה, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השלישית.
18. בקשה להיתר פליטה (א) בקשה להיתר פליטה (בסימן זה – בקשה) תוגש לממונה ויכללו בה פרטים שנקבעו לפי סעיף קטן (ב).
- (ב) (1) השר יקבע הוראות בדבר הפרטים שיש לכלול בבקשה, לרבות הוראות בעניינים אלה:
- (א) פרטים על בעל מקור הפליטה;
- (ב) תיאור מקור הפליטה, רכיביו והפעילויות בו;
- (ג) החומרים שייעשה בהם שימוש במקור הפליטה, סוגם וכמותם, ואלה המיוצרים בו, לרבות דלק ומקורות אנרגיה אחרים, וכן אופן ניצול החומרים ותוצרי הלוואי שלהם;
- (ד) פירוט המזהמים שצפויים להיפלט ממקור הפליטה, סוגם וכמותם, לרבות במצבי הפעלה שונים ובתנאי הפעלה לא אופייניים, ובכלל זה התנעה וכיבוי של מיתקנים, דליפה, עצירות רגעיות והפסקת פעילות, והשפעתם הצפויה על הסביבה;
- (ה) הטכניקה המיטבית הזמינה המוצעת ליישום במקור הפליטה, למניעה או לצמצום מרבי של זיהום האוויר והשיקולים לבחירתה, בהתחשב, בין השאר, ביתרונותיה הסביבתיים ובעלויותיה לעומת חלופות אחרות;
- (ו) אמצעים נוספים המוצעים למניעה ולצמצום של זיהום האוויר ממקור הפליטה;
- (ז) אמצעים שינקוט בעל מקור הפליטה או מי מטעמו לפיקוח ולבקרה על פליטת המזהמים ממקור הפליטה;
- (ח) תיאור כללי של הסביבה וכן פירוט השפעות שליליות על הסביבה עקב נקיטת האמצעים למניעה ולצמצום של זיהום האוויר.
- (2) נוסף על הוראות פסקה (1), רשאי השר לקבוע הוראות בעניינים אלה:
- (א) חובת צירוף מסמכים וחוות דעת לבקשה ודרכי הגשתה;
- (ב) הגשת בקשה בשלבים ובלבד שמספרם לא יעלה על שלושה; השר, באישור הוועדה, רשאי לקבוע את השינויים שבהם יחולו הוראות סעיף זה וסעיפים 20 ו-21, לעניין בקשה כאמור.
- (ג) (1) הממונה רשאי לדרוש ממיגיש בקשה מידע ופרטים נוספים הדרושים לדעתו לשם החלטה בבקשה.

(2) הממונה רשאי לפטור מגיש בקשה מהגשת מידע הנדרש לפי סעיף קטן (ב), כולו או חלקו, אם המידע האמור מצוי בתסקיר השפעה על הסביבה כהגדרתו בחוק התכנון והבניה (בחוק זה – תסקיר השפעה על הסביבה), שצורף לבקשה ונערך לגבי מקור הפליטה נושא הבקשה שנתיים לכל היותר לפני מועד הגשת הבקשה, או שהוא מצוי בתסקיר כאמור שנערך קודם לכן, אם הממונה שוכנע כי הנתונים הכלולים בתסקיר עדיין עדכניים ולא חל שינוי נסיבות שיש בו כדי להשפיע על ממצאי התסקיר.

(ד) מגיש בקשה ימסור העתק ממנה ומכל מסמך שנלווה אליה או שנמסר לממונה לאחר הגשת הבקשה, עם הגשתה לממונה, למעט מידע שאין לפרסמו לפי הוראות סעיף 21(ד)(1) לאיגוד ערים שעיקר עיסוקו שמירה על איכות הסביבה, שבתחומו נמצא או יימצא מקור הפליטה נושא הבקשה, ובהעדר איגוד ערים כאמור – ליחידה סביבתית ברשות המקומית שבתחומה הוא נמצא או יימצא; מי שנמסר לו העתק בקשה או מסמך כאמור רשאי למסור לממונה את חוות דעתו לבקשה בתוך 90 ימים מהמועד שבו קיבלו; לעניין זה, "יחידה סביבתית ברשות מקומית" – אגף או יחידה לאיכות הסביבה ברשות מקומית, שהשר הסמיך לעניין זה לפי בקשת ראש הרשות המקומית.

(ה) בקשה לגבי מקור פליטה שיוחזק ויופעל על ידי מערכת הביטחון תוגש לממונה או למי שהוא הסמיך לעניין זה, ובלבד שהוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה, והמידע שיימסר יאובטח בהתאם להוראות הקצין המוסמך כמשמעותו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998¹².

19. (א) השר יקבע בתקנות כללים ואמות מידה, דרך כלל או לסוג מסוים של מקורות פליטה, לעניין מתן היתר פליטה.

(ב) אמות מידה כאמור בסעיף קטן (א) יכללו, בין השאר, הוראות לעניין קביעת הטכניקה המיטבית הזמינה שלפיה ייקבעו התנאים בהיתר הפליטה, בהתחשב בעניינים אלה:

- (1) שימוש בחומרים מעוטי סיכון;
- (2) תהליכים, מיתקנים או שיטות פעולה דומים שנוסו בהצלחה במגזר תעשייתי בישראל או מחוצה לה;
- (3) התפתחות הידע המדעי והטכנולוגי;
- (4) הכמות, הריכוז, התכונות וההשפעות של המזהמים הנפלטים;
- (5) הזמן הנדרש להתקנה ולהטמעה של הטכנולוגיה והאמצעים האחרים במיתקנים קיימים וחדשים;
- (6) צריכת חומרי גלם ואופיים ויעילות שימוש באנרגיה;
- (7) הפחתת ההשפעות של כלל הפליטות על הסביבה כמכלול והפחתת סיכונים מהן;
- (8) מניעת תקלות ואירועי פליטה חריגים ומזעור השפעתם;
- (9) העלות והתועלת של אמצעים למניעת פליטה של מזהמים או לצמצומה המרבי.

(ג) הוראות כאמור ייקבעו בשים לב, בין השאר, לנהוג בקרב המדינות המפותחות בעולם, ולהמלצות ולהנחיות שפרסמו ארגונים בין-לאומיים, לרבות האיחוד האירופי, בעניינים אלה.

¹² ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

(ד) השר יבחן מעת לעת ובהתאם להתפתחויות המדעיות והטכנולוגיות את הצורך בעדכון ההוראות לפי סעיף זה.

(א) הוגשה בקשה, ישקול הממונה אם ליתן היתר פליטה, לתתו בתנאים או לסרב לתתו.

(ב) בבואו לשקול בקשה להיתר פליטה, יביא הממונה בחשבון, בין השאר, שיקולים אלה:

(1) הסתברות לגרימת חריגה מערכי סביבה בעקבות מתן ההיתר והשפעת פליטת המזהמים הצפויה ממקור הפליטה על אפשרות השגת ערכי יעד או ערכי ייחוס;

(2) הימצאות מקור הפליטה בתחום אזור נפגע זיהום אוויר;

(3) קיומן של תכניות פעולה לנקיטת אמצעים למניעת זיהום האוויר ולצמצום ולישום הטכניקה המיטבית הזמינה של מגיש הבקשה ויכולתו לעמוד בדרישות תכניות כאמור;

(4) עמידה ביעדי התכנית הלאומית כאמור בסעיף 5 בעקבות מתן ההיתר.

(ג) (1) הממונה יודיע על החלטתו כאמור בסעיף קטן (א) בתוך שישה חודשים מיום הגשת הבקשה על כל פרטיה, כנדרש בהוראות לפי חוק זה; הממונה רשאי, במקרים חריגים ובהודעה מנומקת בכתב, להאריך את המועד האמור בשלושה חודשים, אם ראה צורך בכך בשל מורכבות הבקשה; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על בקשה שנקבע לפי סעיף 18(ב)(2) כי ניתן להגישה בשלבים.

(2) דרש הממונה ממגיש הבקשה מידע ופרטים נוספים לפי סעיף 18(ג), לא יובא במניין התקופה כאמור בפסקה (1) פרק הזמן שעד להגשת מידע ופרטים כאמור.

(ד) החליט הממונה לשקול ליתן היתר פליטה או לתתו בתנאים, יכין טיוטת היתר ויקיים הליך לפי סעיף 21, ורשאי הוא, לאחר קיום הליך כאמור, גם לסרב ליתן היתר פליטה, לדחות את המועד למתן היתר פליטה או לשנות את תנאיו כפי שנקבעו בטיטת ההיתר.

(ה) החליט הממונה לשקול לסרב ליתן היתר פליטה, לא יחליט בבקשה אלא לאחר שנתן למגיש הבקשה הזדמנות לטעון את טענותיו; התקיים דיון לפי סעיף 21(ו), יראו את מגיש הבקשה כמי שניתנה לו הזדמנות כאמור.

(ו) היתה הבקשה לגבי מקור פליטה שאינו מקור פליטה שפעל כדין או שניתן לגביו היתר בניה עד ליום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010) והמקום שבו יימצא מקור הפליטה האמור הוא בתחום אזור נפגע זיהום אוויר, לא יחליט הממונה ליתן היתר פליטה אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ז) הוגשה הבקשה בשלבים, כאמור בסעיף 18(ב)(2), רשאי הממונה ליתן החלטות ביניים בתום כל שלב משלבי הגשת הבקשה; הוראות סעיף זה יחולו לעניין החלטות ביניים כאמור.

(א) בקשה למתן היתר פליטה וכל מסמך נלווה אליה, וכן כל מסמך נוסף הנוגע אליה שהוגש לממונה לאחר הגשת הבקשה, לרבות חוות דעת שנמסרו לממונה כאמור בסעיף 18(ד) יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד ויועמדו לעיון הציבור במשרדי הממונה ממועד הגשתם; בפרסום כאמור יצוין קיומו של מידע שהוחלט שאין לפרסמו ויצוינו הטעמים לכך, לפי סעיף קטן (ד)(1) או (2), לפי העניין, למעט אם קבע הגורם הביטחוני הבכיר כי ציון קיומו של המידע שהוחלט שאין לפרסמו לפי סעיף קטן (ד)(1) עלול לפגוע בביטחון המדינה.

(ב) הודיע הממונה למגיש הבקשה כאמור בסעיף 20(ג)(1) כי הוא שוקל ליתן לו היתר פליטה או לתתו בתנאים, יפרסם על כך הודעה בעיתון יומי בעל תפוצה רחבה, לפחות מאה ימים לפני המועד שבו בכוונתו לתת את ההיתר; בהודעה שתפורסם כאמור יצוינו הדרכים לעיון במסמכי הבקשה ובטיטות היתר הפליטה, וכן האופן והמועד שבהם רשאי כל אדם להגיש הערות בקשר לטיטות היתר הפליטה לפי סעיף זה.

(ג) טיטות היתר הפליטה תפורסם באתר האינטרנט של המשרד ותעמוד לעיון הציבור במשרדי הממונה ממועד פרסום ההודעה כאמור בסעיף קטן (ב); בפרסום כאמור יצוין קיומו של מידע שהוחלט שאין לפרסמו ויצוינו הטעמים לכך, לפי סעיף קטן (ד)(1) או (2), לפי העניין, למעט אם קבע הגורם הביטחוני הבכיר כי ציון קיומו של המידע שהוחלט שאין לפרסמו לפי סעיף קטן (ד)(1) עלול לפגוע בביטחון המדינה.

(ד) (1) הממונה לא יפרסם פרט שגילוייו עלול לפגוע בביטחון המדינה וגורם ביטחוני בכיר אישר בחתימת ידו כי יש בגילוייו פגיעה כאמור; על החלטה לעניין אישור גורם ביטחוני בכיר ופרסום מידע כאמור יחולו הוראות סעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹⁵, בשינויים המחויבים, ואולם הוראת סעיף 11 לחוק האמור לעניין אי-גילוי עובדת אי-הפרסום לא תחול.

(2) (א) הודיע מגיש הבקשה, עם הגשתה, כי גילויים של פרטים בבקשה עלול לחשוף סוד מסחרי והצהיר על העובדות המקיימות זאת, רשאי הממונה, בהחלטה מנומקת בכתב, שלא לפרסם ולא להעמיד לעיון הציבור פרטים מהבקשה או מטיטות היתר הפליטה, שלדעתו העיון בהם עלול לחשוף סוד מסחרי כאמור; על החלטה לעניין פרסום מידע כאמור יחולו הוראות סעיפים 10 ו-11 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בשינויים המחויבים.

(ב) לשם בירור טענה לפי פסקת משנה (א) רשאי הממונה להיעזר ביועץ או מומחה, בין אם הוא עובד המדינה ובין אם לאו; הוצאות הממונה לבירור טענה לפי פסקה זו יחולו על מגיש הבקשה.

(ג) לעניין פסקה זו, "סוד מסחרי" – כהגדרתו בסעיף 5 לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999¹⁴, ואולם בשום מקרה לא יראו כסוד מסחרי פרטים על בעל מקור הפליטה ועל הסוגים, הכמות והריכוז של המזהמים הנפלטים או הצפויים להיפלט ממקור הפליטה וקצב פליטתם.

(ה) כל אדם רשאי להגיש לממונה הערות לעניין טיטות היתר פליטה בתוך 45 ימים ממועד פרסום ההודעה לפי סעיף קטן (ב); הערות שהוגשו יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד.

(ו) הממונה לא ייתן היתר פליטה אלא לאחר שדן בהערות שהוגשו כאמור בסעיף קטן (ה), ורשאי הוא לדון בהערות בדיון פומבי שאליו הוזמנו מגיש הבקשה ומגישו ההערות, ורשאי הוא לסרב ליתן היתר פליטה, לדחות את מועד מתן היתר הפליטה או לשנות את תנאיו, בהתחשב בהערות שהוגשו לו; הממונה רשאי שלא לדון בטענה שהוגשה לו אם מצא כי יש בה חזרה על טענות שהוגשו קודם לכן, שהיא בלתי מנומקת או שהיא נראית על פניה טורדנית או קנטרנית.

(ז) הוראות סעיפים קטנים (ה) ו-(ו) לא יחולו על מתן היתר פליטה למקור פליטה שיוחזק ויופעל על ידי מערכת הביטחון.

¹⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

¹⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 146.

(ח) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות בדבר ניהול ההליך לפי סעיף זה, סדרי הגשת הערות והדיון בהן.

(א) הממונה רשאי להתנות היתר פליטה בתנאים, לרבות בתנאים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר, והכל כדי להבטיח את קיומן של מטרות חוק זה.

(ב) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א), הממונה יקבע בהיתר פליטה הוראות בעניינים אלה:

(1) ערכי הפליטה למזהמים הנפלטים ממקור הפליטה, ובייחוד למזהמים או לקבוצות מזהמים המפורטים בתוספת החמישית, או אם לא ניתן, לדעת הממונה, לקבוע ערכי פליטה – הוראות אחרות שעניינן הגבלה על פליטת מזהמים ממקור הפליטה;

(2) מניעת חריגות מערכי פליטה, הפסקת חריגות שאירעו ומניעת הישנותן;

(3) חובות ניטור פליטה, דיגום ודיווח, לרבות הדרכים והמועדים לביצועם, ודרכים לאיסוף, לעיבוד, לתיעוד ולהערכה של הנתונים;

(4) חובות מסירת מידע לממונה.

(ג) בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף קטן (א) וככל שהדבר נדרש כתוצאה מהפעילות המתבצעת במקור הפליטה, יקבע הממונה בהיתר הפליטה, הוראות בעניינים אלה:

(1) מניעה וצמצום של פליטות מזהמים שלא דרך ארובה;

(2) מניעה וצמצום של פליטות לא שגרתיות ותקלות, והטיפול בהן;

(3) מגבלות בדבר שימוש בחומרים, לרבות סוגי דלק;

(4) אמצעים כאמור בסעיף 8(ג)(2), שיינקטו במקרה של התרעה על זיהום אוויר חריג;

(5) תנאים שיש לקיימם לפני תחילת הפעילות נושא היתר הפליטה ולאחר סיומה;

(6) מגבלות לגבי התנעה וכיבוי של מיתקנים, דליפה מהם, עצירות רגעיות שלהם והפסקת פעילותם;

(7) חובות דיגום וניטור האוויר בסביבה, ודיווח, לרבות הדרכים והמועדים לביצועם, ודרכים לאיסוף, לעיבוד, לתיעוד ולהערכה של הנתונים;

(8) תחזוקה נאותה של מקור הפליטה או של כל חלק ממנו.

(ד) תנאי היתר הפליטה ייקבעו על פי הטכניקה המיטבית הזמינה, בשים לב למאפיינים הטכניים של מקור הפליטה, מיקומו הגאוגרפי והתנאים הסביבתיים המקומיים; ואולם הממונה רשאי לקבוע תנאים נוספים, לרבות תנאים מחמירים על הטכניקה המיטבית הזמינה, במטרה למנוע ולצמצם חריגה מתמשכת או חוזרת ונשנית מערכי סביבה או מערכי ייחוס.

(ה) היתר פליטה אינו ניתן להעברה אלא באישור הממונה מראש ובכתב.

(ו) נקבעו בחיקוק, לרבות בתקנות לפי סעיף 13, ולמעט תכנית כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, הוראות להסדרת פליטה של מזהמים ממקור הפליטה, לא ייקבעו בהיתר הפליטה הוראות מחמירות מהן, אלא מטעמים מיוחדים שיימסרו לבעל היתר הפליטה.

(ז) ניתן היתר פליטה, יפורסם נוסחו המלא באתר האינטרנט של המשרד ויעמוד לעיון הציבור במשרדי הממונה ובמשרדי בעל היתר הפליטה, והכל בכפוף להוראות סעיף 21(ד).

23. (א) בסעיף זה, "מוסד תכנון", "תכנית", "תכנית מפורטת", "תכנית מתאר ארצית", "ועדה מחוזית", "יועץ סביבתי" – כמשמעותם לפי חוק התכנון והבניה.
- (ב) המגיש למוסד תכנון תכנית הכוללת הוראות של תכנית מפורטת, שנכללות בה הוראות המאפשרות בניה או שימוש בקרקע לשם הקמה או הפעלה של מקור פליטה טעון היתר (בסעיף זה – תכנית למיתקן טעון היתר) או מוסד תכנון שהחליט על הכנת תכנית כאמור, יודיע על כך לממונה בכתב במועד הגשת התכנית או ההחלטה על הכנת התכנית, לפי העניין.
- (ג) הממונה ימליץ למוסד תכנון שהחליט על הכנת תכנית למיתקן טעון היתר, אם לקיים הליך משותף לדיון בתכנית ובבקשה להיתר פליטה, לפי הוראות סעיף זה (בחוק זה – הליך משותף).
- (ד) החליט מוסד התכנון לקיים הליך משותף, יחולו הוראות אלה על אף האמור בחוק התכנון והבניה ובחוק זה:
- (1) מגיש התכנית או בעל מקור פליטה נושא התכנית יגיש בקשה להיתר פליטה, והוראות לפי סעיף 18, לרבות דרישות הממונה לפי סעיף 18(ג), יהיו גם הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה בנושא איכות האוויר; מוסד התכנון יהא רשאי לקבוע הנחיות נוספות להכנת התסקיר כאמור;
- (2) יוכן תסקיר השפעה על הסביבה לעניין תכנית למיתקן טעון היתר; הבקשה להיתר פליטה תהווה את פרק איכות האוויר בתסקיר כאמור;
- (3) חוות דעת היועץ הסביבתי בעניין פרק איכות האוויר בתסקיר ההשפעה על הסביבה, תכלול את קביעת הממונה לפי סעיף 20, בשינויים המחויבים, ותונח לפני מוסד התכנון בתוך שבעה ימים מהמועד הנקוב בסעיף האמור;
- (4) מוסד תכנון לא יחליט על הפקדת תכנית למיתקן טעון היתר או על העברתה להערות הוועדות המחוזיות, לפי העניין, אלא לאחר שדן בחוות הדעת של היועץ הסביבתי לעניין תסקיר ההשפעה על הסביבה;
- (5) החליט מוסד התכנון על הפקדת התכנית או על העברתה להערות הוועדות המחוזיות, לפי העניין, יחולו הוראות אלה:
- (א) הוראות סעיף 21(ב) לא יחולו, ואולם ההודעה על הפקדת התכנית או על העברתה להערות הוועדות המחוזיות, לפי העניין, תכלול גם את פרטי ההודעה שיש לפרסם בעיתון לפי הסעיף האמור;
- (ב) המועד להגשת התנגדויות או השגה לתכנית והמועד להגשת הערות לטיטות היתר הפליטה יהיה לפי המועד הקבוע בחוק התכנון והבניה או בחוק זה, לפי המאוחר;
- (ג) הדיון הפומבי בהתנגדויות או בהשגות לתכנית ובהערות לטיטות היתר הפליטה יתקיים במועד אחד; מוסד התכנון יחליט בתכנית והממונה יחליט בבקשה להיתר הפליטה; השר ושר הפנים רשאים לקבוע הוראות בדבר סדרי הדיון בפני מוסד התכנון ובפני הממונה בהתנגדויות או בהשגות לפי חוק התכנון והבניה ובהערות לפי חוק זה;
- (6) בכל עניין אחר שלא נקבעה לגביו הוראה מפורשת בסעיף זה, ימשיכו לחול הוראות לפי חוק התכנון והבניה לעניין תכנית למיתקן טעון היתר והוראות לפי חוק זה לעניין הבקשה להיתר פליטה.

(ה) החליט מוסד התכנון שלא לקיים הליך משותף, יחולו הוראות לפי חוק התכנון והבניה לעניין תכנית למיתקן טעון היתר והוראות לפי חוק זה לעניין הבקשה להיתר פליטה, ואולם –

(1) לפני שמוסד התכנון יחליט על הפקדת התכנית למיתקן טעון היתר או על העברת תכנית מתאר ארצית למיתקן טעון היתר, לרבות תכנית לתשתיות לאומיות, להערות הוועדות המחוזיות, יציג הממונה למוסד התכנון, בתוך 90 ימים מיום פניית המוסד, חוות דעת בעניינים הנוגעים לחוק זה;

(2) החליט הממונה על שינוי בקביעתו בעניין מתן היתר פליטה, סירוב ליתן היתר פליטה או שינוי בתנאי היתר פליטה, יביא היועץ הסביבתי את השינוי לידיעת מוסד התכנון הדין בתכנית למיתקן טעון היתר.

(ו) לא יחליט מוסד תכנון לאשר תכנית למיתקן טעון היתר שהממונה סירב ליתן לגביו היתר פליטה ולא יקבע בתכנית למיתקן טעון היתר שהממונה החליט ליתן לגביו היתר פליטה, הוראות שונות מההוראות שנקבעו בהיתר הפליטה, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו.

24. (א) לא יינתן היתר בניה למקור פליטה טעון היתר שלהקמתו נדרש היתר בניה, אלא לאחר הגשת הבקשה להיתר פליטה.

התניית רישיונות או היתרים לפי חיקוק אחר

(ב) (1) לא יינתן רישיון או היתר זמני לעסק החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים שהוא מקור פליטה טעון היתר, אלא לאחר קבלת היתר פליטה.

(2) ניתן היתר פליטה למקור פליטה שהוא עסק כאמור בפסקה (1), יראו את הוראות היתר הפליטה כתנאים ברישיון או בהיתר זמני לפי חוק רישוי עסקים, ולא ייקבעו ברישיון או בהיתר זמני כאמור או באישור מוקדם הנדרש לפי החוק האמור תנאים אחרים בעניינים הנוגעים למניעה ולצמצום של זיהום האוויר.

(ג) ניתן היתר פליטה לפי חוק זה, לא ייקבעו בתכנית פעולה כאמור בסעיף 12 הוראות הנוגעות למקור הפליטה האמור, ואם נקבעו הוראות כאמור עובר למתן היתר הפליטה יבואו הוראות היתר הפליטה במקומן, והכל כפי שייקבע בהיתר הפליטה.

25. (א) היתר פליטה יינתן לתקופה של שבע שנים.

תוקף היתר פליטה וחידושו

(ב) בקשה לחידוש היתר פליטה תוגש לפחות שנה ולא מוקדם מ־18 חודשים לפני תום תקופת תוקפו; השר רשאי לקבוע מועדים אחרים להגשת בקשה לחידוש היתר פליטה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), הוגשה בקשה לחידוש היתר פליטה בהתאם לסעיף קטן (ב), והממונה לא קבע, לפני תום תקופת תוקפו של היתר הפליטה, כי הוא מסרב לחדשו, יעמוד ההיתר בתוקפו עד להחלטת הממונה בבקשה או עד תום ארבעה חודשים מתום תקופת תוקפו של ההיתר, לפי המוקדם.

(ד) על בקשה לחידוש היתר פליטה יחולו הוראות סעיפים 18 עד 22 בשינויים המחויבים, ואולם רשאי הממונה לקבוע כי הוראות סעיף 21(ה) ו־ו), כולן או חלקן, לא יחולו אם הוכח להנחת דעתו כי בנסיבות העניין צודק לעשות כן, בשים לב, בין השאר, לשינויים שחלו בנתונים שפורסמו עובר למתן ההיתר שחידושו מתבקש.

26. (א) הממונה רשאי, בכל עת, לפי הוראות סעיף זה, ביוזמתו או לבקשת בעל היתר פליטה, להוסיף על תנאיו של היתר פליטה, לשנותם או לגרוע מהם; החליט הממונה לשנות תנאים בהיתר הפליטה, יפרסם את החלטתו כאמור בסעיף 22(ז) בסמוך להיתר הפליטה.

שינויים בתנאים בהיתר פליטה

(ב) הממונה לא ישנה באופן מהותי תנאים בהיתר פליטה שעניינם יישום הטכניקה המיטבית הזמינה, אלא אם כן סבר כי קיימת חריגה מתמשכת או חוזרת ונשנית מערכי סביבה או מערכי ייחוס, או צפויה חריגה כאמור ובמטרה למנוע ולצמצם את זיהום האוויר, או אם סבר כי השינוי חיוני לקידום מטרות חוק זה.

(ג) לא יחליט הממונה על שינויים בהיתר פליטה אלא לאחר שניתנה לבעל היתר הפליטה הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ד) על שינוי בתנאים בהיתר פליטה שעניינו הקלה בערכי הפליטה שנקבעו לפי סעיף 22(ב)(1), או שינוי מהותי אחר בתנאי היתר הפליטה יחולו הוראות סעיף 21 בשינויים המחויבים, ורשאי הממונה לשנות את דרכי הפרסום והמועדים הקבועים בסעיף 21, וכן רשאי הוא לדון בהערות שהוגשו לו, שלא בפומבי, כפי שימצא מתאים בנסיבות העניין.

27. (א) בעל היתר פליטה לא יבצע, בעצמו או באמצעות אחר, שינוי במקור הפליטה נושא היתר הפליטה או באופן הפעלתו, לרבות בחומרי גלם שבהם נעשה שימוש במקור הפליטה, שיש בו כדי לשנות באופן משמעותי את פליטת המזהמים ממקור הפליטה לעומת ערכי הפליטה או שיש בו משום סטייה משמעותית מהגבלות אחרות שנקבעו בהיתר הפליטה, ולא יבצע הוספה או הרחבה של מיתקן במקור הפליטה, שאינה הוספה כאמור בסעיף קטן (ג) (בחוק זה – שינוי הפעלה משמעותי), אלא לאחר קבלת אישור הממונה בכתב; הממונה רשאי לאשר את הבקשה, לסרב לאשרה או לאשרה בתנאים, כפי שיוורה.

(ב) על בקשה לערוך שינוי הפעלה משמעותי יחולו הוראות סעיפים 18 עד 22, בשינויים המחויבים.

(ג) הוספה של מקור פליטה טעון היתר למקור פליטה קיים טעונה היתר פליטה למקור הפליטה שהוסף.

28. (א) הממונה רשאי, בכל עת, לבטל היתר פליטה או להתלותו, לאחר שנתן לבעל היתר הפליטה הזדמנות לטעון את טענותיו, אם נוכח כי התקיים אחד מאלה:
(1) היתר הפליטה ניתן על יסוד מידע כוזב או מטעה;

(2) בעל היתר הפליטה הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, או תנאי מתנאי היתר הפליטה;

(3) הפעלת מקור הפליטה גורמת לחריגה מתמשכת או חוזרת ונשנית מערכי סביבה.

(ב) היה הפגם שבשלו נדרשו ביטול היתר הפליטה או התלייתו לפי סעיף קטן (א), ניתן לתקן, לא יבטל הממונה את היתר הפליטה ולא יתלה אותו, אלא לאחר שהודיע לבעל היתר הפליטה על הפגם, ובעל היתר הפליטה לא תיקן את הפגם באופן ובפרק הזמן שקבע הממונה בהודעתו.

(ג) החלטות שקיבל הממונה לפי סעיף זה יפורסמו באתר האינטרנט של המשרד ויועמדו לעיון הציבור במשרדי הממונה, בכפוף להוראות סעיף 21(ד)(1).

29. (א) ראש הממשלה או שר הביטחון, לפי העניין, רשאים, לאחר התייעצות עם השר ולתקופה קצובה שעליה יורו ואשר לא תעלה על פרק הזמן הנדרש להשלמת פעילות הביטחוניות חיונית, להתיר לגבי מקור פליטה טעון היתר המוחזק ומופעל על ידי מערכת הביטחון כל אחד מאלה:

(1) הפעלת מקור הפליטה בלא היתר ובלבד שבקשה למתן היתר פליטה תוגש בלא דיחוי; ניתן היתר לפי פסקה זו לא תחול הוראת סעיף 24(א) למשך תקופת תוקפו;

(2) סטייה מתנאי שנקבע בהיתר פליטה;

(3) ביצוע שינוי הפעלה משמעותי בלא אישור הממונה ובלבד שבקשה לאישור כאמור תוגש בלא דיחוי.

(ב) היתר כאמור בסעיף קטן (א) יינתן לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, וניתן להאריכו לתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים בכל פעם.

(ג) פעילות ביטחונית חיונית שניתן לגביה היתר כאמור בסעיף קטן (א), תבוצע ככל האפשר בהתאם להוראות חוק זה ולפי כללים שיקבע כל אחד מגופי מערכת הביטחון, בהתייעצות עם הממונה.

(ד) בסעיף זה, "פעילות ביטחונית חיונית" – פעילות המתבצעת בידי גוף המנוי בהגדרה "מערכת הביטחון", שראש הממשלה או שר הביטחון, לפי העניין, קבע כי היא חיונית וכי הפסקתה או צמצומה או פגיעה אחרת בה עלולים לפגוע באופן מהותי בביטחון המדינה וכי יש הכרח להבטיח את ביצועה.

סימן ג': אגרות והיטלים למקורות פליטה טעוני היתר

30. (א) לצורך מימון פעולות המשרד לשם קיום הוראות לפי חוק זה ואכיפתן ולשם הפעלת המערך הארצי, רשאי השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור הוועדה, לקבוע, אגרה בעד הגשת בקשות למתן היתרי פליטה ובקשות לעריכת שינוי הפעלה משמעותיים.

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע, בין השאר, את שיעורי האגרות, אופן ומועד תשלומן, הצמדתן ודרכי גבייתן.

31. (א) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור הוועדה, יקבע היטל על פליטה של מזהמים, שיוטל על בעל היתר פליטה.

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע, בין השאר, את שיעור ההיטל, אופן ומועד תשלומן, הצמדתו, דרכי גבייתו, ריבית פיגורים והוצאות גבייה; שיעור ההיטל ייקבע בהתחשב, בין השאר, בסוג המזהמים הנפלטים ממקור הפליטה, בכמותם או במידת השפעתם על הסביבה, וכן רשאי השר לקבוע הוראות בדבר שיעור מופחת של היטל לפי סעיף זה, החזר היטל שנגבה או מתן תשלום בשל התייעלות או הפחתה של פליטת מזהמים לאוויר.

(ג) תשלום היטל לפי הוראות סעיף זה יהיה תנאי לתוקפו של היתר פליטה.

(ד) אין בתקנות שייקבעו לפי סעיף זה כדי לגרוע מהוראות חוקי עזר לפי חוק איגודי ערים, התשט"ו-1955¹⁵, לעניין אגרות בעד ניטור פליטה או ניטור האוויר, ואולם בקביעת היטל לפי סעיף זה, יביא השר בחשבון, בין השאר, אגרות שנקבעו בחוקי עזר לפי החוק האמור.

סימן ד': מקורות פליטה נייחים החייבים ברישוי לפי חוק רישוי עסקים

32. (א) השר, באישור הוועדה, יקבע כללים ואמות מידה שלפיהם יפעל נתן האישור בבואו ליתן אישור או להתנות תנאים לעסק החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים, שנמצא או מופעל בו מקור פליטה, לשם מניעה וצמצום של זיהום האוויר, לרבות קביעת ערכי פליטה; כן יקבע השר בתקנות כאמור הוראות בעניינים המפורטים בסעיף 22(ב)(2) עד (4) ו-(ג).

כללים ואמות מידה לאישור לפי חוק רישוי עסקים

¹⁵ ס"ח התשט"ו, עמ' 48.

(ב) כללים ואמת מידה שנקבעו כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו בשים לב, בין השאר לנהוג בקרב המדינות המפותחות בעולם, להמלצות ולהנחיות שפרסמו האיחוד האירופי והארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (ה-OECD) ולתנאי מדינת ישראל, בעניינים אלה, והכל כדי להגשים את מטרתו של חוק זה בדרך מיטבית.

(ג) השר יבחן מעת לעת ובהתאם להתפתחויות המדעיות והטכנולוגיות את הצורך בעדכון ההוראות לפי סעיף זה, והכל בכפוף להוראות לפי חוק רישוי עסקים.

תנאים למתן אישור לעסק החייב ברישוי

33. (א) בבואו לשקול מתן אישור או להתנותו בתנאים, לפי סעיף 32(א), יביא נתן האישור בחשבון, בין השאר, את השיקולים המפורטים בסעיף 20(ב).

(ב) נתן האישור רשאי לקבוע תנאים משלימים למתן האישור לעסק כאמור בסעיף 32(א), נוסף על התנאים שנקבעו לפי הוראות חוק זה, ורשאי הוא לקבוע תנאים מחמירים מהם, מטעמים מיוחדים שיירשמו, או אם קיימת חריגה מתמשכת או חוזרת ונשנית מערכי סביבה או מערכי ייחוס, והכל בכפוף להוראות לפי חוק רישוי עסקים.

(ג) ניתן אישור לעסק לפי סעיף 32(א), יפורסמו תנאיו באתר האינטרנט של המשרד, בכפוף להוראות סעיף 21(ד)(1).

תנאים בטרם מתן רישוי

34. (א) נתן האישור רשאי ליתן לעסק החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים שנמצא או מופעל בו מקור פליטה, הוראות אף בטרם ניתן לו רישיון או היתר זמני לפי החוק האמור, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים 32 ו-33, בשינויים המחויבים.

(ב) מי שניתנו לו הוראות לפי סעיף קטן (א) חייב לקיימן כאילו היו תנאים ברישיון או בהיתר זמני שניתן לו לפי חוק רישוי עסקים, ויראו הפרה של הוראות כאמור כהפרת תנאים ברישיון או בהיתר זמני לפי החוק האמור.

(ג) אין במתן הוראות לפי סעיף זה כדי לפטור אדם מקיום הוראות חוק רישוי עסקים, כולן או חלקן.

פרק ה': מקורות פליטה ניידים

הוראות למניעה ולצמצום של זיהום האוויר ממקורות פליטה ניידים

35. (א) השר יקבע הוראות למניעה ולצמצום של זיהום האוויר ממקורות פליטה ניידים, לרבות הוראות לעניין ערכי פליטה ושיטות למדידה ולבדיקה של פליטת מזהמים, רישום תוצאותיהן ודיווח עליהן; הוראות כאמור יכול שייקבעו דרך כלל, לסוגי מקורות פליטה ניידים או לעניינים הנוגעים לכמה סוגים כאמור.

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) ייקבעו, בין השאר, בהתאם להוראות הקבועות באמנות בינלאומיות שישראל צד להן, ובשים לב, בין השאר, לערכי פליטה ממקורות פליטה ניידים הנהוגים במדינות מפותחות בעולם, ולהמלצות והנחיות שפרסמו ארגונים בינלאומיים, לרבות האיחוד האירופי, בעניינים אלה.

(ג) השר יבחן מעת לעת ובהתאם להתפתחויות המדעיות והטכנולוגיות את הצורך בעדכון התקנות לעניין פליטת מזהמים ממקורות פליטה ניידים.

(ד) תקנות לפי סעיף קטן (א) יותקנו לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, ואולם –

(1) תקנות הנוגעות לכלי טיס צבאי, כלי שיט של צבא הגנה לישראל ולרכב מבצעי יותקנו גם לאחר התייעצות עם שר הביטחון; לעניין זה –
"כלי טיס צבאי" – כהגדרתו בחוק הטיס (עבירות ושיפוט), התשל"א-1971¹⁶;

¹⁶ ס"ח התשל"א, עמ' 60.

"רכב מבצעי" – רכב מנועי של צבא הגנה לישראל, שהשר, באישור הוועדה, קבע כי הוא רכב מבצעי;

(2) תקנות הנוגעות לכלי טיס ולכלי שיט של משטרת ישראל יותקנו גם לאחר התייעצות עם השר לביטחון הפנים;

(3) תקנות הנוגעות למקורות פליטה ניידים שפעילותם אינה בתחום האחריות של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, יותקנו לאחר התייעצות עם השר שפעילות מקור הפליטה כאמור היא בתחום האחריות של משרדו.

(ה) השר, לאחר התייעצות עם השר הנוגע בדבר, רשאי, בצו, להוסיף מקורות פליטה ניידים לתוספת השנייה.

36. (א) לא יעשה אדם אחד מאלה אלא בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 35, לפי העניין:

הגבלות ואיסורים לגבי מקורות פליטה ניידים

(1) ייצר מקור פליטה נייד, ימכרנו, ייבאו או ישווקו;

(2) יפעיל מקור פליטה נייד או ישתמש בו.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מכירה של מקור פליטה נייד שלא מתקיימות לגביו ההוראות שנקבעו לפי סעיף 35, אם המכירה היא שלא דרך עיסוק או לשם גריטתו או מיחזור חומריו בלבד.

37. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 35, לא יירשם רכב מנועי, לא יינתן לו רישיון ולא יחודש רישיונו, על ידי רשות הרישוי או מי שהיא הסמיכה לכך, אלא אם כן הוא עומד בהוראות שנקבעו לפי חוק זה; בבדיקת רכב מנועי לצורך רישומו, קבלת רישיון רכב או חידושו לפי פקודת התעבורה (בסעיף זה – בדיקת רכב מנועי) תימדד ותירשם הפליטה מהרכב לעומת ערכי הפליטה; השר, לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, רשאי לקבוע את הדרכים לביצוע בדיקת רכב מנועי, רישום תוצאותיה ודיווח עליה.

הוראות לגבי רכב מנועי

(ב) השר, לאחר התייעצות עם שר התשתיות הלאומיות ועם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, יקבע כללים לדירוג וסימון רכב מנועי לסוגיו, בהתאם להשפעה הצפויה עקב השימוש בו על זיהום האוויר.

38. (א) בסעיף זה –

גילוי נתונים בפרסומת בדבר זיהום אוויר מרכב מנועי

"פרסומת" – פרסומת בכתב, בדפוס, או באמצעים אלקטרוניים חזותיים המיועדת או הזמינה לציבור;

"רכב חדש" – רכב מנועי שטרם נרשם או טרם ניתן עליו רישיון רכב לראשונה לפי פקודת התעבורה;

"רכב מנועי" – רכב מנועי, לרבות רכב מסחרי, רכב עבודה ואופנוע כהגדרתם לפי פקודת התעבורה, שמשקלו הכולל המותר אינו עולה על 3,500 קילוגרמים.

(ב) לא יעשה אדם המוכר או משווק רכב חדש דרך עיסוק, פרסומת לרכב חדש, אלא אם כן מופיעה בגוף הפרסומת מודעה שבה יפורטו –

(1) דרגת זיהום האוויר, בהתבסס על פליטת המזהמים של הרכב נושא הפרסומת בשעת פעולתו, ככל שהם נוגעים לסוג הרכב נושא הפרסומת כפי שקבע השר, לפי יחידות המדידה המקובלות של כל מזהם; בפסקה זו, "מזהם" – כל אחד מאלה: פחמן דו-חמצני (CO₂), פחמן חד-חמצני (CO), תחמוצות חנקן (NO_x), פחמימינים (HC), חלקיקים נשימים (PM), וכל מזהם אחר שקבע השר לעניין זה;

(2) נתונים על צריכת הדלק של הרכב, ביחידות של ליטר על כל מאה קילומטר.

(ג) נעשתה פרסומת לרכב חדש, רואים אותה כאילו עשאה היצרן, ואם הרכב מיובא – היבואן, או נעשתה לפי הוראותיהם כל עוד לא הוכח אחרת, ובלבד שלא יראו בפרסומת שמקורה מחוץ לישראל כפרסומת אסורה לפי הוראות חוק זה, אם מהדרך שבה היא משודרת או מפורסמת, לפי העניין, עולה כי היא לא מיועדת בעיקרה לציבור בישראל.

(ד) בעסק שבו נמכר או משווק רכב חדש, תוצג במקום בולט ובצבע ובגודל ברורים לעין, הודעה הכוללת את הפרטים האמורים בסעיף קטן (ב).

(ה) מודעה כאמור בסעיף קטן (ב), בפרסומת תהיה כמפורט להלן:

(1) בכתב או בדפוס – בגודל של 7% לפחות משטח הפרסום הכולל של הפרסומת;

(2) בשידורי טלוויזיה במסגרת שידורים המוסדרים לפי כל דין – בצבע ובגודל ברורים לעין, לפי כללים שקבע הגוף המפקח על אותם שידורים (בסעיף זה – גוף מפקח);

(3) באמצעי אלקטרוני חזותי אחר – באחת מפניות המסך, לכל משכה של הפרסומת, בצבע ובגודל ברורים לעין;

(4) במודעה כאמור בפסקאות (2) ו-(3), ניתן שלא לכלול את הפרטים המפורטים בסעיף קטן (ב) ובלבד שיתקיימו כל אלה:

(א) מצוינת בה כתובת אתר אינטרנט של המפרסם שבו יפורסמו הפרטים כאמור;

(ב) כלולים בה צבע או סימן המציינים את דרגת הזיהום של הרכב נושא הפרסומת, כפי שנקבעו בתקנות.

(ו) השר, לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לעניין סעיף זה, לרבות בעניינים אלה:

(1) דרגות הזיהום ודרך הצגתן לעניין סעיפים קטנים (ב)(1) ו-(ד), ובכלל זה הצבע או הסימן שיסמנו את דרגות הזיהום במודעה;

(2) יחידות המדידה התקניות שעל פיהן יפורסם המידע האמור בסעיפים קטנים (ב)(2) ו-(ד);

(3) גודל המודעה, מיקומה, צורתה וצבעה, וכן גודל האותיות במודעה וצורתן;

(4) פרטים נוספים על הפרטים שבסעיף קטן (ב) שיש לכלול בפרסומת לרכב מנועי.

(ז) גוף מפקח, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע כללים לעניין סעיף זה, התואמים את ההוראות שקבע השר לפי סעיף קטן (ו), בשינויים המחוייבים.

פרק ו': דלק

39. (א) השר, לאחר התייעצות עם שר התשתיות הלאומיות, יקבע הוראות לגבי תכונות, מרכיבים ואיכות של סוגי דלק ותוספי דלק כדי להפחית, ככל הניתן, פליטת מזהמים כתוצאה מצריכת דלק או תוספי דלק, ולמנוע פגיעה ביעילות ובתפקוד של מיתקן או מערכת שנועדו לצמצם פליטת מזהמים ממקור פליטה העושה שימוש בדלק או בתוספי דלק; ואולם, הוראות כאמור לעניין דלק שחל עליו חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק), התשכ"א–1960¹⁷, ייקבעו על ידי השר ושר התשתיות הלאומיות יחד, לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים.

¹⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 12.

- (ב) הוראות כאמור בסעיף קטן (א) יכול שייקבעו דרך כלל, לסוגים של דלק או תוספי דלק או בעניינים הנוגעים לכמה סוגים כאמור.
- (ג) הוראות כאמור בסעיף קטן (א) ייקבעו בהתאם להוראות הקבועות באמנות בין לאומיות שישראל צד להן ובשים לב, בין השאר לנהוג במדינות מפותחות בעולם.
- (ד) השר יבחן מעת לעת ובהתאם להתפתחויות המדעיות והטכנולוגיות את הצורך בעדכון ההוראות כאמור בסעיף קטן (א).
- (ה) הוראות לפי סעיף זה באות להוסיף על כל תקן רשמי שנקבע לסוגי דלק ולתוספי דלק, ככל שנקבע; לעניין זה, "תקן רשמי" – כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג-1953¹⁸.
- (ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות לפי פרקים ד' ו-ה', לעניין מקורות פליטה.

40. (א) לא יעשה אדם אחד מאלה אלא בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 39, לפי העניין – הגבלות ואיסורים לגבי דלק

- (1) ייצר דלק או תוספי דלק, ימכרם, ייבאם או ישווקם;
- (2) יפעיל מקור פליטה באמצעות דלק או ישתמש בדלק ובתוספי דלק בקשר למקור פליטה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א)(1) לא יחולו על דלק ותוספי דלק שאינם מיועדים לשימוש בישראל לצורך הפקת אנרגיה.

פרק ז': הוראות נוספות למקורות פליטה

41. (א) הממונה רשאי ליתן לאדם או לגוף המנוי בתוספת הרביעית, שהוא בעל מקור פליטה, הוראות לשם מניעה וצמצום של זיהום האוויר ממקור הפליטה ולשם קידום מטרות חוק זה, לרבות הוראות בכל עניין שניתן לקבוע לגבי תנאים בהיתר פליטה למקור פליטה טעון היתר.
- (ב) במתן הוראות לפי סעיף קטן (א), יביא הממונה בחשבון, בין השאר, את העניינים והשיקולים המנויים בסעיפים 19(ב) ו-20(ב).
- (ג) אין בהוראות שנקבעו בחיקוק החלות על מקור פליטה כאמור בסעיף קטן (א), כדי לגרוע מסמכות הממונה לפי הסעיף הקטן האמור.
- (ד) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות לפי פרקים ד' עד ו', לעניין מקורות פליטה.
- (ה) השר, באישור הוועדה, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.

פרק ח': פיקוח, אכיפה ועונשין

סימן א': פיקוח

42. השר רשאי להסמיך, מבין עובדי המדינה, מפקחים בסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן, ובלבד שלא יוסמך מפקח, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:
- (1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך 90 ימים ממועד פנייתו של השר אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים;
- (3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים.

¹⁸ ס"ח התשי"ג, עמ' 30.

43. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי חוק זה, רשאי הממונה או מפקח, לאחר סמכויות מפקח שהזדהה לפי סעיף 44 –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח או להקל את ביצוע ההוראות לפי חוק זה; בפסקה זו, "מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995¹⁹;

(3) לערוך בדיקות או מדידות או ליטול דוגמאות לשם בדיקה וכן להורות על מסירת דוגמאות לבדיקת מעבדה או על שמירתן לתקופה שיוורה, או לנהוג בהן בדרך אחרת;

(4) להיכנס למקום, לרבות לכלי טיס, לכלי שיט או לרכב מנועי, ובלבד שלא ייכנס –

(א) למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(ב) למקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון, לבית סוהר או למקום המוחזק על ידי משטרת ישראל – כל עוד מתרחשות באותו מקום ובעת כניסת הממונה או המפקח פעילות מבצעית או פעילות עוינת.

(ב) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשאי הממונה או מפקח –

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור, או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)²⁰, בשינויים המחויבים;

(2) לתפוס כל חפץ הקשור לעבירה כאמור; על תפיסה לפי פסקה זו יחולו הוראות הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969²¹ (בסעיף זה – פקודת מעצר וחיפוש), בשינויים המחויבים;

(3) לבקש מבית משפט צו חיפוש על פי סעיף 23 לפקודת מעצר וחיפוש, ולבצעו; על חיפוש לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 24(א)(1), 26 עד 28 ו-45 לפקודת מעצר וחיפוש, בשינויים המחויבים.

(ג) סירב אדם להיענות לדרישת הממונה או מפקח, על פי סמכותו בהתאם להוראות סעיף זה, והיה חשש שיימלט או שזהותו אינה ידועה, רשאי הממונה או מפקח לעכבו עד לבואו של שוטר, ויחולו על עיכוב כאמור הוראות סעיף 75(ב) ו-(ג) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996²², בשינויים המחויבים.

(ד) לא יעשה מפקח שימוש בסמכויותיו לפי סעיף זה לגבי מקום המוחזק על ידי מערכת הביטחון או משטרת ישראל, אלא אם כן הוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה.

44. (א) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי חוק זה, אלא בהתקיים כל אלה: ויהיו מפקח

(1) הוא בעת מילוי תפקידו;

(2) הוא לובש מדי מפקח, בצבע ובצורה שהורה לעניין זה השר, ובלבד שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

¹⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

²⁰ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

²¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

²² ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

- (3) יש בידרו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו שאותה יציג על פי דרישה.
- (ב) חובת ההזדהות לפי סעיפים (א) לא תחול בהתקיים אחד מאלה:
- (1) אם קיימת ודאות קרובה שמילוייה עלול לסכל את ביצוע הסמכות;
- (2) אם אישר השר שמילוייה עלול לגרום לפגיעה בביטחונו של המפקח או של אדם אחר.
- (ג) חלפו הנסיבות שמנעו מילויי החובות לפי סעיף קטן (א), יקיים המפקח את החובות האמורות, מוקדם ככל האפשר.

סימן ב': צווים למניעה, לצמצום או להפסקה של זיהום האוויר

45. צו מינהלי למניעה או לצמצום של זיהום האוויר
- (א) נוכח הממונה כי נגרם זיהום האוויר, במעשה או במחדל בניגוד להוראות לפי חוק זה, או כי קיים יסוד סביר להניח שייגרם זיהום אוויר כאמור, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לצוות, בכתב, על מי שגרם זיהום אוויר כאמור או על מי שעומד לעשות כן, להפסיק את הפעולה הגורמת לזיהום האוויר, להימנע מעשיית הפעולה או לנקוט את האמצעים הדרושים למניעתו או לצמצומו של זיהום האוויר שנגרם או שעלול להיגרם או להחזרת המצב לקדמותו, לפי העניין.
- (ב) לא קוימו הוראות צו שניתן לפי סעיף קטן (א), רשאי הממונה או מי שהוא הסמיך לעניין זה לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו, לקרן.
- (ג) הממונה או מי שהוא הסמיך לעניין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום כאמור בסעיף 43(א)(4), אלא בהתאם להוראות אותו סעיף.
- (ד) צו שניתן לפי סעיף זה יומצא למי שהצו ניתן כלפיו או למחזיק של מקור הפליטה בדרך שבה מומצא כתב בית דין בהליך אזרחי, ואם לא ניתן לאתרו בשקידה סבירה, יוצג הצו במקום שעליו הוא חל.
46. צו מינהלי להפסקת שימוש
- (א) הממונה יורה, בצו, על הפסקת השימוש במקור פליטה, כולו או חלקו, לאלתה, בהתקיים אחד מאלה:
- (1) ניתן צו למניעה או לצמצום של זיהום האוויר לפי סעיף 45 מאותו מקור פליטה, ומי שניתן כלפיו הצו לא מילא אחר הוראותיו;
- (2) מקור הפליטה הוא מקור פליטה טעון היתר ולא ניתן לגביו היתר פליטה;
- (3) הממונה נוכח, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של משרד הבריאות, כי קיים חשש לפגיעה ממשית בבריאות הציבור בשל השימוש במקור הפליטה;
- (4) השימוש במקור הפליטה נעשה תוך הפרה מתמשכת או חוזרת ונשנית של הוראות לפי חוק זה.
- (ב) על ביצוע צו לפי הוראות סעיף זה יחולו הוראות סעיף 45(ב) עד (ד) בשינויים המחויבים.
- (ג) תוקפו של צו כאמור בסעיף קטן (א) יהיה לשלושים ימים מיום שניתן; בתום התקופה של שלושים הימים רשאי הממונה, אם שוכנע כי לא תוקן הליקוי שבשלו ניתן הצו, להאריך את תוקפו של הצו האמור לתקופה נוספת של שלושים ימים; בתום התקופות האמורות יפקע תוקפו של הצו אלא אם כן אושר על ידי בית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו.

בקשה לביטול
צו על ידי בית
המשפט

47. (א) הרואה את עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 45 או 46, רשאי להגיש לבית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו בקשה לביטולו.

(ב) הגשת בקשה לביטול צו, לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

צו הגבלה שיפוטי

48. (א) (1) בית משפט שלום רשאי, לבקשת הממונה או תובע כמשמעותו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי (בסעיף זה – תובע), להורות על הפסקת השימוש במקור פליטה, כולו או חלקו, לתקופה שיורה, אם התקיימו הנסיבות האמורות בסעיף 46(א) או שהשימוש הנעשה בו מהווה עבירה אחרת לפי הוראות חוק זה, וכן רשאי הוא להורות על הגבלת השימוש במקום אם שוכנע כי קיים יסוד סביר לחשש שהמקום ישמש לביצוע עבירה לפי חוק זה אם לא יינתן הצו (בסעיף זה – צו הגבלה שיפוטי).

(2) בבואו ליתן צו הגבלה שיפוטי ישקול בית המשפט, בין השאר, ביצוע עבירות קודמות באמצעות מקור הפליטה, את ידיעת בעל מקור הפליטה או המחזיק בו על ביצוע עבירה באמצעות מקור הפליטה או על הכוונה לבצע עבירה כאמור ואת מידת הפגיעה שיגרורם להם הצו.

(ב) (1) בית משפט שנתן צו הגבלה שיפוטי רשאי לשנות את תנאי הצו או לבטלו לבקשת הממונה או התובע, או מי שרואה את עצמו נפגע מהצו ואשר לא הוזמן להשמיע את טענותיו.

(2) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו הגבלה שיפוטי שנתן אם ראה שהדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שנתגלו לאחר מתן הצו.

(ג) על ביצוע צו הגבלה שיפוטי יחולו הוראות סעיף 45(ב) עד (ד), בשינויים המחויבים.

בדיקת רכב מנועי
והודעת אי-שימוש

49. (א) מפקח או שוטר רשאי לעכב רכב מנועי לצורך בדיקת זיהום האוויר הנפלט ממנו (בסעיף זה – בדיקה ראשונית) ולבצע בו בדיקה כאמור, ובלבד שהבדיקה תבוצע במהירות האפשרית; עיכוב לפי סעיף קטן זה על ידי מפקח ייערך במקום ובדרך שתואמו עם משטרת ישראל; בסעיף זה, "בדיקה" – בדיקה באמצעות מכשיר, כפי שקבע הש.

(ב) התעורר חשד, בעקבות הבדיקה הראשונית, לביצוע עבירה לפי חוק זה ונדרשת בדיקה נוספת, רשאי מפקח או שוטר לעכב את הרכב לבדיקה נוספת, ובלבד שבדיקה נוספת תבוצע במהירות האפשרית.

(ג) מצא מפקח או שוטר בבדיקה נוספת כאמור בסעיף קטן (ב), כי הרכב מזהם את האוויר במידה העולה על המותר, רשאי הוא למסור לנוהג ברכב הודעה האוסרת את השימוש בו עד לתיקון הליקוי (בסעיף זה – הודעת אי-שימוש) וליתול את רישיון הרכב; בהודעת אי-שימוש יפורטו הליקויים שנמצאו בבדיקה, וכן החובה למסור את הרכב לבדיקה לאחר תיקון הליקוי במקום ובמועד שייקבע, לפי העניין; מסר מפקח או שוטר הודעת אי-שימוש יודיע על כך לרשות הרישוי; העתק מהודעת אי-שימוש יישלח לבעל הרכב אם לא נמסר לו במעמד מסירת הודעת אי-השימוש; הממונה, בתיאום עם רשות הרישוי ועם ראש מחלקת התנועה במשטרת ישראל, יקבע נהלים לעניין מסירת הודעות ונטילת רישיון כאמור בסעיף קטן זה.

(ד) ניתנה הודעת אי-שימוש ולא ניטל רישיון הרכב, ימסור בעל הרכב את רישיון הרכב למי שנקבע בהודעת אי-השימוש ובמועד שנקבע בה.

(ה) ניתנה הודעת אי־שימוש, לא ישתמש אדם ברכב שלגביו נמסרה ההודעה אלא לצורך נסיעה לשם ביצוע הפעולות הדרושות לתיקון הליקוי ובדיקתו לאחר מכן על ידי רשות הרישוי או מי שהיא הסמיכה לכך, במקום ובמועד שנקבעו בהודעה.

(ו) (1) נוכחה רשות הרישוי או מי שהיא הסמיכה לכך, על פי בדיקה לפי סעיף קטן (ה), כי הליקויים שפורטו בהודעת אי־שימוש תוקנו, תבטל את ההודעה ותחזיר את רישיון הרכב.

(2) רשות הרישוי לא תחדש את רישיון הרכב ולא תיתן כפל רישיון, כל עוד לא נמסרה לה הודעה על כך שהרכב נבדק ונמצא תקין, או על תיקון הליקוי שפורט בהודעת אי־השימוש, לפי העניין.

(ז) לא יעשה מפקח שימוש בסמכויות לפי סעיף זה אלא לאחר שנתקיימו כל אלה:

(1) הוא עבר הכשרה נוספת, מלבד הכשרתו כמפקח לפי סעיף 42, לעניין דרך הפעלת הסמכויות על פי סעיף זה, כפי שהורו השר לביטחון הפנים והשר;

(2) הוא הזדהה כאמור בסעיף 44.

(ח) מפקח או שוטר רשאי לדרוש מנוהג רכב, לשם מילוי הוראות סעיף זה:

(1) לעצור את רכבו;

(2) להציג לפניו את רישיון הרכב, רישיון הנהיגה, תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותו, שהוא חייב בהחזקתה על פי כל דין;

(3) למסור לו את רישיון הרכב.

(ט) מפקח לא יפעיל את סמכויותיו לפי סעיף זה כלפי רכב הנהוג בידי חייל, שוטר או סוהר וכן בידי ממונה ביטחון או מאבטח כהגדרתם בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998, בעת פעילות מבצעית.

(י) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות הנתונות לשוטר לפי כל דין.

סימן ג': עיצום כספי

50. היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות המנויות בסעיף 53 (בסימן זה – מפר) רשאי הוא למסור לו הודעה על כוונה להטיל עליו עיצום כספי (בסימן זה – הודעה על כוונת חיוב); בהודעה כאמור יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה המהווה את ההפרה;

(2) שיעור העיצום הכספי והמועד לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפי הוראות סעיף 51;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או חוזרת לפי הוראות סעיף 55.

51. זכות טיעון הודעה על כוונה להטיל את העיצום הכספי ולעניין שיעורו, בתוך שלושים ימים ממועד מסירת ההודעה.

52. (א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שהוגשו לו לפי סעיף 51, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 54.

(ב) (1) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל עיצום כספי, ימסור למפר דרישה לשלם את העיצום הכספי (בסימן זה – דרישת תשלום); בדרישת תשלום יציין הממונה, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן כאמור בסעיף 57 (א) והמועד לתשלומו.

(2) החליט הממונה לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל עיצום כספי, ימסור הודעה על כך למפר.

(ג) לא הגיש המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 51, בתוך שלושים ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום שלושים הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

53. (א) סכום העיצום הכספי יהיה 400,000 שקלים חדשים, ואם בוצעה ההפרה על ידי סכום העיצום הכספי תאגיד – 800,000 שקלים חדשים, בשל הפרת הוראה מהוראות אלה:

(1) אי-הכנת תכנית פעולה או אי-ביצועה, בניגוד להוראות סעיף 12;

(2) התקנה, הפעלה או החזקה של מקור פליטה טעון היתר או שימוש בו, או הרשאה לאחר לעשות כן, בלא היתר פליטה או בניגוד לתנאיו, בניגוד להוראות סעיף 17(א);

(3) ביצוע שינוי הפעלה משמעותי במקור פליטה בלא אישור הממונה, בניגוד להוראות סעיף 27(א);

(4) אי-קיום הוראה שניתנה לו לפי הוראות סעיף 41(א).

(ב) סכום העיצום הכספי יהיה 200,000 שקלים חדשים, ואם בוצעה ההפרה על ידי תאגיד – 400,000 שקלים חדשים, בשל הפרת הוראה מהוראות אלה:

(1) אי-קיום הוראות לגבי הקמה או הפעלה של תחנת ניטור אוויר, בניגוד להוראות סעיף 7;

(2) אי-קיום הוראות שניתנו לפי סעיף 8(ג)(2);

(3) ייצור, ייבוא או שיווק של מקור פליטה נייד, בניגוד להוראות סעיף 14(א)(1);

(4) הפעלה של מקור פליטה נייד או שימוש בו בניגוד להוראות סעיף 14(א)(2);

(5) אי-ביצוע ניטור או דיגום או אי-מסירת נתוני הניטור או הדיגום, בניגוד להוראות סעיף 15;

(6) אי-קיום תנאי ברישיון העסק או בהיתר הזמני לפי חוק רישוי עסקים, שנקבעו לפי סעיף 33;

(7) ייצור, ייבוא, שיווק או מכירה של מקור פליטה נייד, בניגוד להוראות סעיף 36(א)(1);

(8) הפעלת מקור פליטה נייד או שימוש בו, בניגוד להוראות סעיף 36(א)(2);

(9) ייצור, ייבוא, שיווק או מכירה של דלק או תוסף דלק בניגוד להוראות סעיף 40(א)(1);

(10) הפעלת מקור פליטה באמצעות דלק או תוסף דלק או שימוש בדלק בניגוד להוראות סעיף 40(א)(2).

(ג) סכום העיצום הכספי יהיה 100,000 שקלים חדשים, ואם בוצעה ההפרה על ידי תאגיד – 200,000 שקלים חדשים, בשל הפרת הוראה מהוראות אלה:

(1) אי-ניהול רישום או אי-דיווח לממונה, בניגוד להוראות סעיף 16(א);

(2) אי-קיום הוראות לעניין בדיקת רכב מנועי, רישום תוצאותיה ודיווח עליה, בניגוד להוראות לפי סעיף 37(א), על ידי מי שרשות הרישוי הסמיכה לכך;

(3) אי-קיום הוראות בדבר פרסומת או הודעה, בניגוד להוראות סעיף 38.

54. סכומים מופחתים (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהקבוע בסימן זה, בשיעורים שיקבע.
55. הפרה נמשכת והפרה חוזרת (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק העשירים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.
- (ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לסכום העיצום הכספי; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות המפורטות בסעיף 53 בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע המפר.
56. המועד לתשלום העיצום הכספי (א) העיצום הכספי ישולם בתוך שלושים ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 52.
57. סכום מעודכן של העיצום הכספי (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא הגיש את טענותיו כאמור בסעיף 51 – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.
- (ב) סכומי העיצום הכספי כאמור בסעיף 53 יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שהיה ידוע בכ"ח בסיוון התשס"ח (1 ביולי 2008); הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של מאה שקלים חדשים; בחוק זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- (ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות.
58. הפרשי הצמדה וריבית לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית, עד לתשלומו; בסעיף זה, "הפרשי הצמדה וריבית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961²⁵ (בסימן זה – הפרשי הצמדה וריבית).
59. עתירה (א) אין בהגשת עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי סימן זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא בהסכמת הממונה או אם בית המשפט הורה על כך.
- (ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם עיצום כספי, יוחזר העיצום הכספי בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו ועד יום החזרתו.
60. פרסום הוטל עיצום כספי לפי סימן זה, יורה הממונה למפר לפרסם בעיתון או בכל דרך אחרת שיוורה את דבר הטלת העיצום, את שמו של המפר, את מהות ההפרה שבשלה הוטל ונסיבותיה ואת סכום העיצום, והכל בכפוף להוראות סעיף 21(ד)(1).
61. שמירת אחריות פלילית (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה המנויה בסעיף 53.
- (ב) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל עבירה, לא יחויב בשל המעשה המהווה את העבירה בתשלום עיצום כספי, ואם שילם – יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

²⁵ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

62. (א) התבצעה הפרה של הוראה מההוראות האמורות בסעיף 53 בכלי שיט או בקשר אליו, יהיה הממונה רשאי להטיל על המפר להפקיד ערובה זמנית כפי שיקבע, עד להחלטה בעניין העיצום הכספי או עד תשלום העיצום הכספי, לפי המאוחר.
- (ב) הממונה יקבע את גובה הערובה הזמנית ומשך הזמן שעליה להיות בתוקף ויודיע על כך למפר עם משלוח ההודעה על כוונת החיוב; הערובה תהיה בגובה העיצום הכספי שצוין בהודעה על כוונת החיוב.
- (ג) נשלחה הודעה לפי סעיף קטן (ב) לגבי כלי שיט, יורה הממונה למנהל הנמל שכלי השיט נמצא בו להפעיל את סמכותו לפי פקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971²⁴, שלא להרשות לכלי השיט, שבו או בקשר אליו, הופרה ההוראה, לצאת מתחום הנמל כל עוד לא הופקדה הערובה או שולם העיצום הכספי, לפי המוקדם מביניהם.

סימן ד': עונשין

63. (א) העושה אחד מאלה, דינו מאסר שנתיים או קנס פי שלושה מהקנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד – קנס פי שישה מהקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק האמור:
- (1) גורם זיהום אוויר חזק או בלתי סביר, בניגוד להוראות סעיף 3;
  - (2) אינו מקיים הוראות שניתנו לו לפי סעיף 8(ג)2;
  - (3) מתקיף, מחזיק, או מפעיל מקור פליטה טעון היתר או משתמש בו בלא היתר פליטה או בניגוד לתנאיו, בניגוד להוראות סעיף 17(א);
  - (4) מבצע שינוי הפעלה משמעותי במקור פליטה בלא אישור הממונה, בניגוד להוראות סעיף 27(א);
  - (5) מייצר, מייבא, משווק או מוכר דלק או תוסף דלק, בניגוד להוראות סעיף 40(א)1;
  - (6) אינו מקיים הוראה שניתנה לו לפי הוראות סעיף 41(א);
  - (7) אינו מקיים הוראות צו שניתן לפי סעיף 45, 46, 48 או 67, או בהודעת אי-שימוש לפי סעיף 49, לפי העניין.
- (ב) העושה אחד מאלה, דינו מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד – כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)4 לחוק האמור:
- (1) מייצר, מייבא או משווק מקור פליטה נייד, בניגוד להוראות סעיף 14(א)1;
  - (2) מפעיל מקור פליטה נייד או משתמש בו, בניגוד להוראות סעיף 14(א)2;
  - (3) מייצר, מייבא, מוכר או משווק מקור פליטה נייד, בניגוד להוראות סעיף 36(א)1;
  - (4) מפעיל מקור פליטה נייד או משתמש בו, בניגוד להוראות סעיף 36(א)2;
  - (5) מפעיל מקור פליטה באמצעות דלק או משתמש בדלק או בתוסף דלק בקשר למקור פליטה, בניגוד להוראות סעיף 40(א)2;
  - (6) מפריע לממונה או למפקח במילוי תפקידו לפי חוק זה או אינו מקיים חובה המוטלת עליו לפי חוק זה למסור נתונים, ידיעות או מסמכים.
- (ג) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שישה חודשים או מחצית הקנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד – הקנס כאמור בסעיף 61(א)4 לחוק האמור:

²⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443.

(1) אינו מבצע ניטור או דיגום, בניגוד להוראות סעיף 15(א);

(2) אינו מנהל רישום, בניגוד להוראות סעיף 16(א);

(3) אינו מקיים הוראות בדבר פרסומת או הודעה, בניגוד להוראות סעיף 38.

(ד) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) באופן או בנסיבות מחמירות שכתוצאה מהם נגרם או עלול להיגרם זיהום ממשי של הסביבה, דינו – מאסר שלוש שנים או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו לפי הוראות סעיף קטן (א) או (ב), לפי העניין.

(ה) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס כאמור בסעיף קטן (א), לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ו) (1) בשל עבירה שעבר אדם לפי חוק זה, שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר; לעניין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" – לרבות הוצאה שנחסכה.

(2) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

(ז) עבירה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב)(1) עד (4), היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

64. (א) מעביד ונושא משרה בתאגיד חייבים לפקח ולעשות כל שניתן למניעת ביצוע עבירה לפי חוק זה בידי עובד מעובדיו, בידי התאגיד או בידי עובד מעובדי התאגיד, לפי העניין; המפר הוראה זו, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי עובד, בידי תאגיד או בידי עובד מעובדי התאגיד, חזקה היא כי המעביד, או נושא המשרה בתאגיד, לפי העניין, הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה בתאגיד" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה, וכן דירקטור לעניין עבירה כאמור בסעיף 63(א).

65. (א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה וכל סעד אחר, לרבות צו הגבלה שיפוטי לפי סעיף 45 או 48, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, והכל כדי למנוע או לצמצם את זיהום האוויר הנגרם כתוצאה מביצוע העבירה או למנוע את הישנותה.

(ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20(ב) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959²⁵, בשינויים המחויבים.

(ג) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיף זה, רשאי בגזר הדין, נוסף על כל עונש שיטיל –

(1) לצוות עליו לתקן או לשקם כל פגיעה שגרם לסביבה או לתקן או לשקם מפגע סביבתי אחר כפי שיוורה בית המשפט;

(2) לחייבו בתשלום ההוצאות שהוצאו לתיקון הפגיעה או לשיקום הסביבה, כאמור בפסקה (1), אם הגיש התובע או מי שהוציאן בקשה על כך לבית המשפט.

(ד) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה כאמור בסעיף קטן (ג)(2), להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או על חלקם, יחד או לחוד, או לחלק את התשלום ביניהם, הכל כפי שייראה לו בנסיבות העניין.

²⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 169.

66. (א) הוגש כתב אישום בעבירה לפי חוק זה בשל עבירה שבוצעה בכלי שיט או בקשר אליו, רשאי מנהל הנמל שכלי השיט נמצא בו, בבואו להשתמש בסמכויותיו לפי פקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971, שלא להרשות לכלי השיט לצאת מתחום הנמל כל עוד לא נמסרה למנהל הנמל ערובה לתשלום הקנס במקרה של הרשעה בעבירה.
- (ב) השר, לאחר התייעצות עם שר התחבורה והבטיחות בדרכים, רשאי לקבוע הוראות בעניין סכום הערובה, צורתה, תקופתה, תנאיה ודרכי גבייתה.
67. (א) הורשע אדם בעבירה בקשר לרכב מנועי לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, נוסף על כל עונש אחר ועל אף האמור בכל דין, להורות בצו על איסור שימוש ברכב שבקשר אליו נעברה העבירה, לתקופה שלא תעלה על 120 ימים, ועל מקום העמדת הרכב במהלך תקופת איסור השימוש (בסעיף זה – צו איסור שימוש).
- (ב) בית המשפט לא ייתן צו איסור שימוש לפני שניתנה לבעל הרכב המנועי הזדמנות להשמיע את טענותיו לעניין איסור השימוש.
- (ג) ניתן צו איסור שימוש, לא ישתמש אדם ברכב מנועי שלגביו ניתן הצו אלא לצורך נסיעה לשם ביצוע הפעולות הדרושות לתיקון הליקוי, במקומות ובמועדים שצוינו בצו, ולא יעבירו מהמקום שנקבע להעמדת הרכב אלא לאחר אישור בכתב מהממונה או מי מטעמו.
- (ד) הוראות סעיפים 57ג(ד) ו-57(ו), 57ה, 57ה, 157 ו-157 לפקודת התעבורה יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין צו איסור שימוש והערעור עליו.
68. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס נמשכת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה; קנס כאמור יכול שיהיה בסכומים או בשיעורים שונים לגבי תאגידים, לגבי עבירה נמשכת ולגבי נסיבות שונות של ביצוע העבירה.
69. (א) על עבירה לפי חוק זה רשאים המנויים להלן להגיש קובלנה כאמור בסעיף 68 קובלנה לחוק סדר הדין הפלילי:
- (1) כל אדם – לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק;
- (2) כל אחד מהגופים המנויים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.²⁶
- (ב) לא תוגש קובלנה לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן מסר הקובל הודעה לשר על כוונתו לעשות כן ולא הוגש, בתוך שישים ימים לאחר מכן, כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

פרק ט': תביעות אזרחיות

70. מעשה או מחדל בניגוד להוראות לפי חוק זה, הם עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנוזיקין [נוסח חדש]²⁷, יחולו עליהם, בכפוף להוראות חוק זה.
71. (א) תובענה בשל עוולה לפי חוק זה יכול שתוגש בידי גוף שזכאי להגיש תובענה לפי סעיף 6 לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992, ובלבד שאם עילת התביעה היא מעשה או מחדל שגרמו נזק לאדם מסוים, אותו אדם הסכים לכך.
- (ב) בתובענה בשל עוולה לפי חוק זה רשאי בית המשפט לתת לגוף כאמור בסעיף קטן (א) להשמיע את דברו, בדרך שיוורה.

²⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 184.

²⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

72. נעשתה עוולה כאמור בסעיף 70 על ידי תאגיד, יהיה אדם אחראי גם הוא לעוולה, אם היה אותה שעה מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או עובד בכיר האחראי לתחום שבו נעשתה העוולה, אלא אם כן הוכיח שניים אלה:
 (1) העוולה נעשתה שלא בידיעתו;
 (2) הוא נקט אמצעים סבירים בנסיבות העניין כדי למנוע את העוולה.

פרק י': הוראות שונות

73. חוקה לעניין מקרקעין
 נעשה מעשה או מחדל בניגוד להוראות לפי חוק זה ממקרקעין, רואים את המחזיק במקרקעין או מי שהמקרקעין נתונים לשליטתו או לפיקוחו כאילו הוא עשה את המעשה או המחדל, זולת אם הוכיח כי עשה כל שניתן למניעת ביצועו.
74. חוקה לעניין רכב מנועי, כלי שיט וכלי טיס
 נעשה מעשה או מחדל בניגוד להוראות לפי חוק זה מרכב מנועי, מכלי שיט או מכלי טיס, רואים את בעל הרכב, כלי השיט או כלי הטיס, לפי העניין, כאילו הוא עשה את המעשה או המחדל, זולת אם הוכיח שהרכב, כלי השיט או כלי הטיס נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו.
75. ייעוד כספים
 אגרה, היטל, עיצום כספי או קנס שהוטלו לפי חוק זה יועברו לאוצר המדינה.
76. תחולת פקודת המסים (גביה)
 על גביית אגרות, היטלים, עיצומים כספיים, קנסות והוצאות לפי חוק זה תחול פקודת המסים (גביה)²⁸.
77. סמכויות המכס
 (א) לעניין סמכויותיהם של רשות המכס ושל פקידי המכס, יראו ייבוא בניגוד להוראות לפי סעיפים 14(א), 36(א) ו-40(א) כעבירה על דיני המכס, ופקיד המכס יהא רשאי לתפוס את הטובין שנעברה העבירה בהם או לגביהם בחוקת טובין מחולטים כמשמעותם בפקודת המכס²⁹.
 (ב) תקנות לפי סעיפים 13, 35 ו-39, לעניין ייבוא, יותקנו לאחר התייעצות עם שר האוצר.
78. שמירת דינים
 הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן, ואין בהן כדי למנוע מרשות של המדינה או מרשות מקומית לקבוע הוראות נוספות על הוראות חוק זה בתחום סמכויותיהן כדין.
79. תחולה על עובדים
 על אף האמור בסעיף 78, הוראות חוק זה לא יחולו על חשיפה של עובד לזיהום אוויר במקום עבודתו, מקום שנקבעו לעניין זה הוראות לפי פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל-1970³⁰.
80. תחולה על המדינה
 (א) הוראות לפי חוק זה יחולו גם על המדינה.
 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), השר, לאחר התייעצות עם ראש הממשלה, שר הביטחון או השר לביטחון הפנים, לפי העניין, רשאי להורות, בצו, כי הוראות חוק זה, כולן או חלקן, לא יחולו על פעילות המתבצעת בידי גוף המנוי בהגדרה "מערכת הביטחון" או בידי משטרת ישראל, שהשר קבע כי היא חיונית וכי הפסקתה או צמצומה או פגיעה אחרת בה עלולים לפגוע באופן מהותי בביטחון המדינה וכי יש הכרח להבטיח את ביצועה.
- (ג) תוקפו של צו לפי סעיף קטן (ב) לא יעלה על שנה, ורשאי השר, אם נוכח כי אין דרך אחרת להבטחת הפעילות האמורה, להאריך את תוקפו לתקופה נוספת אחת שלא תעלה על שנה; חדלו להתקיים הנסיבות בשלן ניתן הצו, יפקע תוקפו אף במועד מוקדם מהמועד שנקבע בו.

²⁸ חוקי א"י כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

²⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

³⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 16, עמ' 337.

(ד) פעילות שניתן לגביה צו כאמור בסעיף זה תבוצע ככל האפשר בהתאם להוראות חוק זה ולפי כללים שיקבעו כל אחד מגופי מערכת הביטחון או משטרת ישראל, לפי העניין, בהתייעצות עם הממונה.

(ה) צו לפי סעיף זה והודעה על פקיעת תוקפו לפי סעיף קטן (ג) יפורסמו ברשומות, אלא אם כן קבע השר מטעמים של ביטחון המדינה שלא לפרסמם, כולם או חלקם.

81. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות

פרק ו"א: תיקונים עקיפים

תיקון פקודת
בריאות העם
- מס' 21

82. בפקודת בריאות העם, 1940³¹, בסעיף 53 -

(1) בפסקה (יד), במקום "רעש, ריח וזיהום אוויר" יבוא "רעש וריח";

(2) אחרי פסקה (טו) יבוא:

"(זט) זיהום האוויר כהגדרתו בחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²."

תיקון פקודת
התעבורה
- מס' 90

83. בפקודת התעבורה³³ -

(1) בסעיף 25(א), אחרי פסקה (8) יבוא:

"(9) עבירות לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³², אם העבירות נוגעות לרכב מנועי";

(2) בסעיף 70, בפסקה (17), בסופה יבוא "ואולם, תקנות לעניין פליטת מזהמים מרכב, לרבות לעניין בדיקת הפליטה, יותקנו על ידי השר להגנת הסביבה בהתאם להוראות חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²";

(3) בסעיף 77א, סעיף קטן (יג) - בטל.

תיקון חוק למניעת
מפגעים - מס' 4

84. בחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961³⁴ -

(1) סעיף 4 - בטל;

(2) בסעיף 5, במקום "הסעיפים 2-4" יבוא "סעיפים 2 ו-3" ובמקום "רעש, ריח או זיהום אוויר" יבוא "רעש או ריח";

(3) בסעיפים 7 ו-8(א), בכל מקום, במקום "2, 3 או 4" יבוא "2 או 3";

(4) בסעיף 10א(א), במקום "רעש, ריח או זיהום אוויר" יבוא "רעש או ריח";

(5) בסעיף 11 -

(א) בסעיף קטן (א) -

(1) בפסקה (1), במקום "2, 3 ו-4" יבוא "2 ו-3";

(2) בפסקה (3), במקום "רעש, ריח או זיהום אוויר" יבוא "רעש או ריח";

ובמקום "2, 3 או 4" יבוא "2 או 3";

(ב) בסעיף קטן (ב), המילים "או הגורם לזיהום אוויר על ידי חומר המכיל חומר מסוכן" - יימחקו;

(6) בסעיף 11ב(א), במקום "רעש, ריח או זיהום אוויר" יבוא "רעש או ריח";

(7) בסעיף 17, במקום "רעש, ריח וזיהום אוויר" יבוא "רעש וריח".

³¹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239; ס"ח התשס"ח, עמ' 405.

³² ס"ח התשס"ח, עמ' 752.

³³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשס"ח, עמ' 605.

³⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 58; התשנ"ז, עמ' 136.

85. תיקון חוק התכנון והבניה – מס' 85
 בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965³⁵ –
 (1) אחרי סעיף 76 יבוא:
- "סימן ה'3: תכנית למיתקן טעון היתר פליטה**
76. (א) בסעיף זה, "תכנית למיתקן טעון היתר", "הליך משותף" – כמשמעותם בסעיף 23 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³² (בחוק זה – חוק אוויר נקי).
- (ב) בהליכים לאישור תכנית למיתקן טעון היתר ינהגו לפי הוראות חוק זה בכפוף להוראות לפי סעיף 23 לחוק אוויר נקי.
- (ג) לא יינתן היתר לפי חוק זה להקמתו או להפעלתו של מקור פליטה טעון היתר כהגדרתו בחוק אוויר נקי, אלא אם כן נקבע במפורש בתכנית החלה על הקרקע שלגביה מתבקש ההיתר לפי חוק זה כי היא מיועדת למקור פליטה כאמור";
- (2) בסעיף 83ב, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) על תסקיר לתכנית למיתקן טעון היתר כהגדרתה בסעיף 76, יחולו הוראות סעיף 23 לחוק אוויר נקי";
86. תיקון חוק סדר הדין הפלילי – מס' 58
 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982³⁶, בתוספת השניה, אחרי פרט (2) יבוא:
- "(א2) עבירות לפי סעיף 63 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³², בסייגים האמורים בסעיף 70 לחוק האמור";
87. תיקון חוק בתי המשפט – מס' 54
 בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984³⁷, בתוספת השלישית, אחרי פרט 4 יבוא:
- "א4. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²."
88. תיקון חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות) – מס' 7
 בחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992³⁸, בסעיף 1 –
 (1) אחרי ההגדרה "בית משפט" יבוא:
- "זיהום האוויר – כמשמעותו בחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²";
- (2) בהגדרה "זיהום אוויר", "רעש" ו"ריח", המילים "זיהום אוויר", – יימחקו.
89. תיקון חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות – מס' 7
 בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995³⁹, בסעיף 1, בהגדרה "חוב", בפסקה (9), אחרי פסקת משנה (ו) יבוא:
- "(ז) לשם ביצוע צווים לפי סעיפים 45, 46 ו-48 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²;"
90. תיקון חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה – מס' 6
 בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998⁴⁰, בתוספת, אחרי פרט 20 יבוא:
- "א20. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²."

³⁵ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התשס"ח, עמ' 652.

³⁶ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשס"ח, עמ' 665.

³⁷ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198; התשס"ח, עמ' ....

³⁸ ס"ח התשנ"ב, עמ' 184; התשס"ח, עמ' 353.

³⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התשס"ח, עמ' 594.

⁴⁰ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202; התשס"ה, עמ' 716.

91. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁴¹, בתוספת הראשונה –

(1) בפרט 10(ב), אחרי פסקה (7) יבוא:

"(8) סעיף 23 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³²:"

(2) בפרט 23, אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) החלטות הממונה לפי חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008, למעט החלטות הממונה לפי סעיף 6(ד) לחוק האמור;

(5) אישור שנתן גורם ביטחוני בכיר לפי סעיף 21(ד)(1) לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008;

(3) בפרט 32, אחרי פסקה (6) יבוא:

"(7) החלטת הממונה לפי סעיף 52 לחוק אוויר נקי, התשס"ח-2008."

92. בחוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס"ח-2008⁴²,

בתוספת, אחרי פרט 16 יבוא:

"17. חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008³², ואולם בביצוע תפקידיו לעניין מקור פליטה טעון היתר כהגדרתו בחוק האמור יפעל פקח על פי הנחיותיו של עובד מוסמך."

פרק ו"ב: תחילה, תחולה והוראות מעבר

93. (א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ב), תחילתו של חוק זה ביום כ"ה בטבת התשע"א תחילה (1 בינואר 2011) (בחוק זה – יום התחילה).

(ב) תחילתו של סעיף 38 ארבעה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

94. (א) תקנות ראשונות לפי סעיף 38 יובאו לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת בתוך שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

(ב) תקנות ראשונות לפי סעיפים 6, 18 ו-19(א) יותקנו עד יום י"ט בתמוז התשע"ע (1 ביולי 2010); עד למועד האמור יובאו תקנות לפי סעיף 30 לאישור הוועדה.

95. (א) על אף הוראות סעיף 17, מי שערב יום התחילה הפעיל כדין מקור פליטה שמתבצעת בו פעילות מהפעילויות המנויות בתוספת השלישית על פי רישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, או צו שניתן לו לפי סעיף 8(א) לחוק למניעת מפגעים (בסעיף זה – מקור פליטה פעיל), רשאי להמשיך בהפעלתו אף בלא היתר לפי חוק זה בתנאים ועל פי ההוראות שחלו עליו ערב יום התחילה, ויחולו עליו הוראות חוק רישוי עסקים או חוק למניעת מפגעים, לפי העניין, והכל עד להחלטת הממונה בבקשה להיתר או עד ליום כ"ז באלול התשע"ו (30 בספטמבר 2016). לפי המוקדם, ובלבד שהבקשה להיתר הוגשה עד המועד המפורט להלן, בהתאם לסוג הפעילות (בסעיף זה – המועד הקובע):

(1) לעניין פעילות כאמור בפרטים 2.3, 2.4 ו-2.5 לתוספת השלישית – כ"ה באדר א' התשע"א (1 במרס 2011);

(2) לעניין פעילות כאמור בפרטים 2.1, 2.2, 2.6 ו-3 לתוספת השלישית – ו' באדר התשע"ב (1 במרס 2012);

(3) לעניין פעילות כאמור בפרטים 5 ו-6 לתוספת השלישית – י"ט באדר התשע"ג (1 במרס 2013);

(4) לעניין פעילות כאמור בפרטים 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 ו-4.6 לתוספת השלישית – י' באדר התשע"ה (1 במרס 2014);

⁴¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 749.

⁴² ס"ח התשס"ח, עמ' 534.

- (5) לעניין פעילות כאמור בפרטים 1 ו-4.5 לתוספת השלישית – י' באדר התשע"ה (1 במרס 2015).
- (ב) (1) המועדים האמורים בסימן ב' לפרק ד' יימנו החל מהמועד הקובע, גם אם הבקשה להיתר פליטה הוגשה במועד מוקדם יותר.
- (2) לגבי מקור פליטה שמתבצעת בו יותר מפעילות אחת מהפעילויות המנויות בתוספת השלישית, יהיה המועד הקובע המועד המוקדם מבין המועדים שנקבעו לפעילויות שמתבצעות בו לפי סעיף קטן (א).
- (3) על אף האמור בסעיף קטן (א) ובסעיף קטן זה, רשאי הממונה להורות לבעל מקור פליטה להגיש בקשה להיתר פליטה במועד מוקדם מהמועד הקובע אם החליט מוסד תכנון על קיום הליך משותף לפי סעיף 23.
- (ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על מקור פליטה כאמור בפרט 1.1 לתוספת השלישית, שהוא תחנת כוח כהגדרתה בחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996⁴³, שמתקיימים בו שניים אלה:
- (1) לפני יום התחילה אושרה ופורסמה למתן תוקף לגביו תכנית לפי חוק התכנון והבניה שהוכן לגביה תסקיר השפעה על הסביבה, והיא כוללת הוראות לעניין מניעה וצמצום של זיהום האוויר;
- (2) מקור האנרגיה העיקרי המשמש את מקור הפליטה הוא גז טבעי או אנרגיית שמש.
- (ד) הוראות סעיף 24(א) לא יחולו על מקור פליטה כאמור בסעיף קטן (ג), עד המועד האמור בסעיף קטן (א).
- (ה) הוראות שניתנו לפי סעיף 8 לחוק למניעת מפגעים, למקור פליטה החייב ברישוי לפי חוק רישוי עסקים או המנוי בתוספת הרביעית, יוסיפו לעמוד בתוקפן כל עוד לא שונו או בוטלו, ויראו אותן כהוראות שניתנו לפי סעיפים 34 או 41 לחוק זה, לפי העניין.
- (ו) על אף האמור בסעיף 93(א), בקשה להיתר פליטה לגבי מקור פליטה שאינו מקור פליטה פעיל, שהוכח לגביה, להנחת דעתו של הממונה, כי התחלת הפעלתו של מקור הפליטה צפויה בתוך שנה מיום התחילה, ניתן להגיש החל מיום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010); תקנות לפי סעיפים 18 ו-19 שהותקנו החל מהמועד האמור יחולו על בקשה כאמור בסעיף קטן זה; לא הותקנו תקנות, יחולו על בקשה כאמור הנחיות שיקבע הממונה, בהתאמה לעקרונות המפורטים בסעיפים האמורים; הנחיות כאמור יפורסמו באתר האינטרנט של המשרה.
- (ז) השר רשאי להורות כי תחנת ניטור אוויר שהקימו רשות מקומית או בעל מקור פליטה האמור בסעיף 7(ד), לפני יום התחילה תהיה חלק מהמערך הארצי.
- (ח) הוראות סעיף 23 והוראות חוק התכנון והבניה, כנוסחן בסעיף 85 לחוק זה, לא יחולו על תכנית שניתנו לגביה הנחיות להכנת תסקיר השפעה על הסביבה או שניתנה החלטה על הפקדתה או העברתה לוועדות מחוזיות לפני יום התחילה.
96. תקנות שהותקנו לפי חוק למניעת מפגעים יראו אותן כאילו הותקנו לפי חוק זה, והכל לפי המפורט להלן:
- (1) תקנות למניעת מפגעים (איכות אוויר), התשנ"ב-1992⁴⁴ – סעיף 6(א)(2);
- (2) תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מחצרים), התשכ"ב-1962⁴⁵ – סעיף 13;

⁴³ ס"ח התשנ"ו עמ' 208.

⁴⁴ ק"ת התשנ"ב, עמ' 972.

⁴⁵ ק"ת התשכ"ב, עמ' 2168.

- (3) תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב), התשכ"ג-1963⁴⁶ – סעיף 35;
- (4) תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב) (תקן של מבחן הרטרידג'), התשכ"ד-1963⁴⁷ – סעיף 13;
- (5) תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר מכלי רכב בדרך), התשס"א-2001⁴⁸ – סעיפים 35 ו-49;
- (6) תקנות למניעת מפגעים (זיהום אוויר ממבערי מזוט להסקה ביתית), התשל"ג-1972⁴⁹ – סעיף 13;
- (7) תקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר וריח בלתי סבירים מאתרים לסילוק פסולת), התש"ן-1990⁵⁰ – סעיף 13;
- (8) תקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר ורעש ממחצבה), התשנ"ח-1998⁵¹ – סעיף 13;
- (9) תקנות למניעת מפגעים (פליטת חומר חלקיקי לאוויר), התשל"ג-1972⁵² – סעיף 13;
- (10) תקנות מניעת מפגעים (שמן משומש), התשנ"ג-1993⁵³ – סעיף 39.

97. השר ידווח לוועדה, אחת לשישה חודשים החל מתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה ועד יום התחילה, על ההתקדמות בהיערכות המשרד ליישום הוראות חוק זה.

תוספת ראשונה

(סעיף 6)

O ₃	Ozone	אוזון
SO ₂	Sulfur Dioxide	גופרית דו-חמצנית
C ₂ H ₄ Cl ₂	1,2 Dichloro-ethane	2,1 דיכלורואתאן
CH ₂ Cl ₂	Dichloromethane	דיכלורומתאן
C ₇ H ₈	Toluene	טולואן
C ₂ Cl ₄	Tetrachloroethylene	טטרכלורואתילן
C ₂ HCl ₃	Trichloroethylene	טריכלורואתילן
H ₂ S	Hydrogen Sulfide	מימן גופרי
C ₈ H ₈	Styrene	סטירן
CH ₂ O	Formaldehyde	פורמאלדהיד
CO	Carbon Monoxide	פחמן חד-חמצני
NO _x	Nitrogen Oxides (as NO ₂)	תחמוצות חנקן (מחושבות כ-NO ₂)
NO ₂	Nitrogen Dioxide	חנקן דו-חמצני

⁴⁶ ק"ת התשכ"ג, עמ' 1794.

⁴⁷ ק"ת התשכ"ד, עמ' 92.

⁴⁸ ק"ת התשס"א, עמ' 283.

⁴⁹ ק"ת התשל"ג, עמ' 200.

⁵⁰ ק"ת התש"ן, עמ' 386.

⁵¹ ק"ת התשנ"ח, עמ' 1159.

⁵² ק"ת התשל"ג, עמ' 361.

⁵³ ק"ת התשנ"ג, עמ' 902.

P.A.H	Polyaromatic Hydrocarbons As benzo(a)pyrene C ₂₀ H ₁₂	פחמימנים פוליארומטיים (מחושב כבנוזל-א-פירן)
C ₄ H ₆	1,3 Butadiene	1,3 בוטדיאן
C ₆ H ₆	Benzene	בנזן
S.P.M	Suspended Particulate Matter	חומר חלקיקי עדין מרחף
P.M.10	Respirable Particulate Matter	חומר חלקיקי עדין מרחף, שקוטר חלקיקיו קטן מ-10 מיקרומטר
P.M.2.5	Respirable Particulate Matter	חומר חלקיקי עדין מרחף שקוטר חלקיקיו קטן מ-2.5 מיקרומטר
SO ₄	Sulfate Salts	מילחי גופרה
V	Vanadium (in Suspended Particulate Matter)	ואנאדיום (בחומר חלקיקי מרחף)
Pb	Lead (in Suspended Particulate Matter)	עופרת (בחומר חלקיקי מרחף)
Cd	Cadmium (in Suspended Particulate Matter)	קדמיום (בחומר חלקיקי מרחף)
Ni	Nickel (in Suspended Particulate Matter)	ניקל (בחומר חלקיקי מרחף)
Cr	Chromium (in Suspended Particulate Matter)	כרום (בחומר חלקיקי מרחף)
As	Arsenic (in Suspended Particulate Matter)	ארסן (בחומר חלקיקי מרחף)
Hg	Mercury (in Suspended Particulate Matter)	כספית (בחומר חלקיקי מרחף)
	Settling Dust	אבק שוקע

תוספת שניה

(סעיף 2)

ההגדרה "מקור פליטה נייד"

1. רכב מנועי.
2. כלי שיט.
3. כלי טיס.

תוספת שלישית

(סעיף 2)

ההגדרה "מקור פליטה טעון היתר"

בתוספת זו, בכל מקום שבו נקבעו הספק, כושר ייצור, כמויות או יחידות מדידה אחרות, יחושבו אלה בהתאם להספק, כושר ייצור, כמויות או יחידות מדידה אחרות מרביים אשר ניתן להגיע אליהם באמצעות מקור הפליטה, אף אם בפועל מופעל מקור הפליטה בהספק, בכושר ייצור, כמויות או יחידות מדידה אחרות נמוכים יותר.

1. תעשיות אנרגיה

- 11 מתקני שריפה עם הספק תרמי העולה על 50 מגה-וואט;
- 12 זיקוק גז ודלק;
- 13 תנורי קוק (Coke Ovens);
- 14 ניזול או גזיפיקציה של פחם;

2. ייצור ועיבוד מתכות

- 21 קלייה וסינטור (ייצור גושים חדירים על ידי לחץ וחום) של עופרות מתכת, לרבות סולפיד;
- 22 ייצור ברזל גולמי או פלדה (התכה ראשונית או שניונית) ובכלל זה יציקה רציפה, בכושר עבודה העולה על 2.5 טון לשעה;
- 2.3 עיבוד מתכות ברזליות:
  - 23.1 הפעלת מתקני ערגול בעלי כושר עבודה העולה על 20 טון פלדה גולמית לשעה;
  - 23.2 הפעלת נפחיות עם פטישים או מכבשים שהאנרגיה שלהם עולה על 50 קילו ג'אול לפטיש והערך הקלורי (calorific power) שבו משתמשים עולה על 20 מגה-וואט תרמי;
  - 2.3.3 יישום ציפוי מגן על ידי מתכות מותכות (fused metal coats) עם תשומת פלדה גולמית (crude) בכמות העולה על 2 טון לשעה;
- 24 יציקה של מתכות ברזליות בכושר ייצור העולה על 20 טון ליום;
- 25 עיבוד מתכות לא ברזליות:
  - 2.5.1 ייצור והפקת מתכות לא ברזליות גולמיות ממחצבים, עופרות, תרכיזים, או חומרי גלם שניוניים על ידי תהליכים מטא-לורגיים, כימיים, אלקטרוליטיים או אחרים;
  - 2.5.2 התכה, ובכלל זה ייצור סגסוגות (alloyage), של מתכות לא ברזליות, כולל מוצרים מוחזרים (שאריות זקוק, תבניות יציקה וכדומה) בכושר התכה העולה על 4 טון ליום לעופרת וקדמיום ו-20 טון ליום לכל שאר המתכות;
- 26 טיפול שטח של מתכות וחומרים פלסטיים על ידי תהליך כימי או אלקטרוליטי באמבטיות טיפול שנפחן הכולל עולה על 30 מ"ק;

3. תעשייה מינרלית

- 31 ייצור מלט באמצעות כבשנים סובבים (Rotary Kilns) בעלי כושר ייצור העולה על 500 טון ליום, או סיד (lime) בכבשנים סובבים בעלי כושר ייצור העולה על 50 טון ליום, או בכבשנים אחרים (furnaces) בעלי כושר ייצור העולה על 50 טון ליום;
- 32 ייצור זכוכית כולל סיבי זכוכית בכושר התכה העולה על 20 טון ליום;
- 33 התכה של חומרים מינרלים כולל ייצור סיבים מינרליים בכושר התכה העולה על 20 טון ליום;

34 ייצור מוצרים קרמים על ידי שריפה, כגון רעפים, לבנים, אריחים, פורצלן, בכושר ייצור העולה על 75 טון ליום או בכבשנים בעלי נפח העולה על 4 מ"ק ועם צפיפות השמה לכבשן העולה על 300 ק"ג למ"ק;

4. תעשייה כימית

ייצור בקנה מידה תעשייתי על ידי עיבוד כימי של חומרים או קבוצות חומרים לפי הפירוט שלהלן:

41 ייצור חומרים אורגניים בסיסיים כגון:

41.1 פחמימנים פשוטים (לינארים או ציקלים, רוויים ושאינם רוויים, אליפטים או ארומטיים);

41.2 פחמימנים המכילים חמצן, כגון אלכוהולים, אלדהידים, קטונים, חומצות קרבוקסיליות, אסטרים, אצטטים, אתרים, פרוקסידים, שרפים אפוקסים;

41.3 פחמימנים סולפורים;

41.4 פחמימנים חנקתיים, כגון אמינים, אמידים, תרכובות חנקתיות (Nitrous, nitro, nitrate), ניטרילים, ציאנטים, ואיזוציאנטים (Cyanates Isocyanates);

41.5 פחמימנים המכילים זרחן;

41.6 פחמימנים הלוגנים;

41.7 תרכובות אורגנו־מתכתיות;

41.8 מוצרי פלסטיק בסיסיים (סיבים פולימרים סינתטיים וסיבים המבוססים על צלולוס);

41.9 גומי סינתטי;

4.1.10 צבעים ופיגמנטים;

4.1.11 חומרים פעילי שטח ודטרגנטים;

42 ייצור חומרים אנאורגניים בסיסיים כגון:

42.1 גזים כגון אמוניה, כלור או מימן כלורי, פלואור או מימן פלואורי, תחמוצות פחמן, תרכובות גופרית, תחמוצות חנקן, מימן, דו־תחמוצת הגפרית, קרבוניל כלוריד;

42.2 חומצות כגון חומצה כרומית, חומצה הידרופלואורית, חומצה זרחתית, חומצה חנקתית, חומצה הידרוכלורית, חומצה גפרתית, אולאום (Oleum), חומצות גפריתיות;

42.3 בסיסים כגון אמוניום הדרוקסיד, פוטסיום הדרוקסיד, סודיום הדרוקסיד;

42.4 מלחים כגון אמוניום כלוריד, פוטסיום כלורט, פוטסיום קרבונט, סודיום קרבונט, פרבורט, ניטרט כסף (Silver nitrate);

4.2.5 תרכובות אנאורגניות לא מתכתיות או תחמוצות מתכת או תרכובות אנאורגניות אחרות כגון קלציום קרביד, סיליקון, סיליקון קרביד;

43 ייצור דשנים המבוססים על זרחן, חנקן או אשלגן (תרכובות פשוטות או מורכבות);

- 44 ייצור ביוצידים (נגד מיקרואורגניזמים) ומוצרים בסיסיים להגנה על בריאות הצומח;
- 45 ייצור מוצרים פרמצבטיים בסיסיים, תוך עשיית שימוש בתהליכים כימיים או ביולוגיים;
- 46 ייצור חומרי נפץ;
5. **ניהול פסולת**
- 51 השבה וסילוק של פסולת מסוכנת בכמות העולה על 10 טון ליום;
- 52 טיפול תרמי בפסולת מוצקה לא מסוכנת בכמות העולה על 3 טון לשעה;
6. **פעילויות אחרות**
- 61 טיפול ועיבוד המיועד לייצור תוצרי מזון מחומרי הגלם מהצומח ביכולת ייצור העולה על 300 טון ליום (ערך ממוצע על בסיס רבעוני);
- 62 כילוי או מיחזור של פגרי בעלי חיים ופסדים בהספק העולה על 10 טון ליום;
- 63 טיפול שטח של חומרים, רכיבים או מוצרים בעזרת ממיסים אורגניים, במיוחד להדפסה, לצביעה, לציפוי, לשימון, לניקוי, לאימפרגנציה וכדומה, הצורך ממיסים בכמות העולה על 150 ק"ג לשעה או 200 טון לשנה;
- 64 ייצור פחם (hard burnt coal) או אלקטרוגרפיט על ידי אינסינרציה או גרפיטיזציה.

תוספת רביעית

(סעיף 41)

מקורות פליטה שניתן לתת בעניינם הוראות נוספות

1. בית חולים.
2. מעבדה.
3. בעל צי כלי רכב; לעניין זה – "צי כלי רכב" – כלי רכב במספר ומסוג בפסקה (1), (2) או (3) שלהלן, המצויים בבעלותו, בניהולו, בחכירתו, בשליטתו או המופעלים בידי אדם אחד, לרבות כלי רכב כאמור המצויים בבעלות, בניהול, בחכירה, בשליטה או בהפעלה של אדם השולט באדם כאמור או הנשלט על ידיו או שהשליטה בו ובאדם אחר היא בידי אותו אדם:
- (1) 10 כלי רכב מסוג רכב מסחרי המשמש לשירות הובלה; בפסקה זו, "רכב מסחרי", "שירות הובלה" – כהגדרתם בחוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997⁵⁴;
- (2) 50 כלי רכב מאחד או יותר מסוגים אלה: רכב ציבורי, רכב מסחרי, רכב עבודה או אוטובוס, כהגדרתם בפקודת התעבורה;
- (3) 100 כלי רכב מסוג רכב פרטי כהגדרתו בפקודת התעבורה.
4. רכבת כהגדרתה בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972⁵⁵.
5. נמל כהגדרתו בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971.

⁵⁴ ס"ח התשנ"ז, עמ' 222.

⁵⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 23, עמ' 485.

תוספת חמישית

(סעיף 22)

מזהמים שיש להביא בחשבון בקביעת ערכי פליטה בהיתר

Sulphur dioxide and other sulphur compounds	גופרית דו חמצנית ותרכובות גופרית אחרות
Oxides of Nitrogen and other Nitrogen compounds	תחמוצות חנקן ותרכובות חנקן אחרות
Carbon Monoxide	פחמן חד-חמצני
Volatile organic compounds	חומרים אורגניים נדיפים
Metals and their compounds	מתכות ותרכובותיהן
Dust	אבק
Chlorine and its compounds	כלור ותרכובותיו
Fluorine and its compounds	פלואור ותרכובותיו
Arsenic and its compounds	ארסן ותרכובותיו
Cyanides	ציאנידים
Substances and preparations which have been proved to possess carcinogenic or mutagenic properties or properties which may affect reproduction via the air	חומרים אשר הוכחו כקרצינוגניים או כמוטוגניים או שיש להם השפעה על הרבייה אם הם נישאים באוויר, וכן חומרי המוצא של חומרים כאמור

גדעון עזרא
השר להגנת הסביבה

אהוד אולמרט
ראש הממשלה

דליה איציק
יושבת ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

